tas. Ingutto inguttas. ꝑgutto tas. Regutto reguttas Sſuggutto tas.i.ſubtus vel parũ guttare. Gutto pro guttatim cadere neu. eſt. a's cum ſuis cõpoſitis eſt actiuum. Itẽ a gutta dr̄ guttoſus ſa.ſum.i.plenus guttis. vide in grando ⁊ in ventus.
Gutto tas. in gutta exponit᷑.
Guttim.i.guttatim.aduer.a gutta dr̄.
Guttula le.dimi.ꝑua gutta.
Guttulus li.quidã minutus piſcis dr̄ a gutta.
Guttur turis.neu.ge.dr̄ a garrio ris.et dr̄ guttur q̄ſi garrur.qꝛ inde garritus ꝓcedat.⁊ ꝓdu.primã poſitõe vñ in aurora. Q̃d guttur tranſit nõ compit᷑ ibi.
Gutturna.a gutt᷑ dr̄ hec gutturna ne.infirmitas gutturis q̄ ſolet cum inflatõne gutturis euenire. Vñ gutturnoſus ſa.ſum.illam habens infirmitatem.
Gutturniũ nij.qͦddã vas equatile.inferiori pte ꝑforatum.qd̃ inferius deguttat aquã.⁊ dr̄ a gutta.
Guttus ti.maſ.ge.genus vaſis vnguentarij.p breuitate a gutta dictuꝫ. Vñ h̄ guttũ ti.vnguentũ in eodẽ repoſitum. Vñ iuuenalis. Non oppoſito pauidus tegit inguina gutto.
Guna vel guina. vas vitreũ vel cucurbita qd̃ ventoſa dr̄.⁊ videt᷑ dici a gula q̄ſi guloſa in ſanguine accipiendo vel a cucurbita ꝓpter ſiſitudinẽ.vel qꝛ de ea fit ſm hug. Pap. vero di. Guna vas vitreũ q̄ a latinis a ſiſitudine cucurbite.ventoſa vocat᷑ q̄ añimata ſpiritu per igniculum in ſupficiem trahit ſanguinem.

H ante A

Habel interpretat᷑ luſtus vel luctus q̄ noĩe ꝑfigurabat᷑ occidẽdus.idẽ ⁊ vanitas.qꝛ cito ſolutus vel ſublatus eſt ⁊ ſubtractus.
Habena.ab habeo dr̄ h̄ habena ne.i.lorũ vel retinaculum freni.qꝛ ea habem᷒.i.retinem᷒ eq̄s.vñ habenatus ta.tũ.habenã hñs vel haberna ornat᷒.⁊ habena nas.i. habenã regere.vel habenã ꝑpare ⁊ ornare.⁊ ꝓdu. be.
Habenula le.dimi.ꝑua habena.
Habeo hes.hui.hitũ.cõpo.cũ ad.⁊ dr̄ adhibeo es. Itẽ cũ con.⁊ dr̄ cohibeo hes abiecta n.aliqñ tñ retinet n. et dr̄ cõhibeo hes. Itẽ cũ de.⁊ dr̄ dehibeo hes. Itẽ cũ ex.⁊ dr̄ exhibeo hes. Itẽ cũ in.⁊ dr̄ inhibeo hes.i.veto. Iteꝫ cũ p.⁊ dr̄ ꝓhibeo hes. Itẽ cũ ꝑ.⁊ dr̄ ꝑhibeo hes. Iteꝫ cũ p.⁊ dr̄ ꝑhibeo. Itẽ cũ re.⁊ dr̄ rehibeo hes. Habeo ⁊ ei᷒ ꝯpoſita ſũt actiua ꝑter cohibeo vl' ꝯhibeo.qd̃ ẽ neu. Itẽ oĩa faciũt ꝑteritũ in hui.⁊ ſupinũ ĩ hitũ.⁊ oĩa.cor. ha.vel hi.
Habilis.ab habeo hes.dr̄ h̄ ⁊ h̄ habilis ⁊ h̄ le.ad.habẽdum cõmodus.aptus ⁊ opportunus.ꝯgruus.⁊ cõpat᷑. Vñ habilr' lius.ſine aduer.⁊ h̄ habilitas tatis. Et cõponit᷑. Inhabil'.i.nõ habil'.vñ h̄ inhabilitas.⁊ cor.hi.
Habitabilis.ab habito tas.dr̄ hic ⁊ hec habitabilis ⁊ hoc le.qd̃ habitari põt. Et ꝯponit᷑ inhabitabilis.i.nõ habitabilis ⁊ h̄ habitaculum li.
Habito.ab habeo hes.hui.hitũ.hitu.u.in o.fit habito tas. Et ꝯpo.cũ con.⁊ dr̄ cõhabito tas.i.ſil' hitare. Iteꝫ cũ in.⁊ dr̄ inhito tas.i.incolere.int᷒ hitare. Habeo et eius ꝯpoſita ſũt oĩa neu.lꝫ ei hito ſit freq̄n.tñ qꝛ ſignificationẽ mutauit ſui ſimplicis mutauit ⁊ gen᷒ cũ ſignificatõe.quã tñ nõ oĩno mutauit.qꝛ q̄ hitat locũ aliquẽ freq̄nter illũ hꝫ. Vñ cũ hõ eſt in expeditõe nõ dr̄ habere loca in quib; manet ad tp̄s qꝛ nõ freq̄nter illa habet.
Habitudo dinis.in habitus eſt.
Habit᷒.ab habeo hes.dr̄ hitus tus.tui.i.q̄litas corpis ꝑ applicationẽ adueniẽs difficile mobilis. hitus ille nil aliud ẽ q̄ʒ habilitas ad actũ. Itẽ habitus eſt veſtimẽtum.vt iſte mõachus habitũ gerit monachalẽ. Itẽ habitus.i.ſtatus vel volũtas.vel appetitus.vel actus ſine

paſſio habendi. Itẽ ab habeo habitus ta.tũ.ꝑticipiuꝫ Itẽ habitus ta.tũ.ponit᷑ ꝓ pinguedine.et cõpat᷑ tior. tiſſimus. Et ab habitus deriuat᷑ hec habitudo dinis.i. diſpoſitio corpis vel moles vel pinguedo. vel habitudo dr̄ aptitudo.vel ꝓprietas habẽdi.vel cõueniẽtia.vñ habitudinarius ria.rium.qui aliqua habitudine ſe habet ad aliquid.vel qd̃ ꝑtinet ad habitudinem.
Hactenus qñ ſcribit᷑ ꝑ h.ſunt due ptes hac ⁊ tenus.⁊ duob; accentib; debent ꝓferri. Sed qñ nõ aſpirat᷑ eſt vna ps ⁊ pnl'.grauat᷑. vide in actenus in a.lr̄a.
Haeriani q̄dã heretici ab haerio dicti.hi offerre offm̃ vel ſacrificiũ ꝓ defunctis ſpernunt.
Halo.ab alo alis.vel alitus.vt dicit priſti. venit halo as.i.ſpirare.halitũ mittere.vl' redolere.vñ halit᷒ tus.i. odor. Et cõponit᷑ halo cum ex.⁊ dr̄ exhalo las.i.foras emittere.vel de vita recedere.⁊ eſt neu.ſicut ⁊ ſuũ ſimplex. Ab halo las dr̄ halitus tus.i.ſpiratio.⁊ ꝓdu.ha.ſicut halo las.vñ verſus. Halitus eſt flatus.alitus nutritus habet᷑.
Hamatus ta.tum.in hamus vide.
Hamis mitis.maſ.ge.i.fuſtis.aucupabilis.ſ.virgula q̄ ſuſtinet rhete q̄ capiunt᷑ fere.vel q̄ leuat rhete in q̄ capiunt᷑ aues.⁊ dr̄ ab hamus ⁊ cor.mi.
Hamus mi.maſ.ge.eſt ferrũ recurnũ cũ q̄ capiunt᷑ piſces ⁊ ꝓdu.primã.ꝭ amo amas eam corri. Vñ verſus. Vnã ſemp amo cuius non ſoluor ab hamo. Hamus etiã eſt macula lorice.⁊ tunc etiã ꝓdu.primã. Dicitur etiã hamus aſſer cũ clauis qui ſubtegit᷑ terra in vineis ſub arborib; defendẽdis.vl' in domo circa ſcrinia ⁊ theſauros vt ſi aliq̄ñ fur ingrediat᷑ eius pedib; infigat᷑. et ita fur depĥendat᷑.⁊ tunc cor.primã. Et ab hamus piſciũ vel lorice dr̄ hamatus ta.tũ.i.curuatus ad modum hami.vel vncinis circũdatus vel ſquamis cõtextus.vñ Regum.j.ca.xvij. Et lorica hamata.
Hara re.qñ ponit᷑ ꝓ ſtabulo porcorũ aſpirat᷑ ⁊ cor.ꝑmã.ꝭ ꝓ altari ꝓdu.primã ⁊ nõ aſpirat᷑.vide in ara de a.
Haſta.ab aſtu.ꝓ callido hec haſta ſte.qꝛ aſtutũ querit dñm in ea vtenda. Vñ haſtatus ta.tũ.⁊ aſpirat᷑ haſta ad driam huius verbi aſta modi impatiui. Vñ multũ incraſſeſcit ibi aſpiratio ſm hug.
Haſtifer ra.rum.i.qui fert haſtã ⁊ cõponit᷑ ab haſta. et fero fers.⁊ cor.pnl'.vbiq̄ʒ.
Haſtiger ra.rum.i.haſtã gerens.⁊ cõponit᷑ ab haſta ⁊ gero ris.⁊ cor.ſti.⁊ ge.pnl'.ſyllabam.
Haſtile.ab haſta dr̄ hoc haſtile lis.pnl'.ꝓdu.⁊ ẽ dimi. et ponit᷑ ꝓ ligno lancee.⁊ ꝑ pte candelabri a ſtipite directe ꝓcedente.
Haſtiludiũ dij.quidã ludus militũ cũ haſtis.ſ.qñ equites currũt ⁊ frangũt haſtas.⁊ ꝯponit᷑ ab haſta ſte.⁊ ludo.inde haſtiludior aris.deponen.i.talẽ ludũ exercere qd̃ vulgariter dr̄ bohourder.
Haud ꝓ nõ eſt aduer.negãdi.⁊ ſcribit᷑ ꝑ d.⁊ aſpirat᷑ Itẽ ſm Pap.haud ſecus.nõ aliter. Haud ꝓcul non longe. Itẽ inuenit᷑ aut cõiunctio ꝑ t.⁊ ſine aſpiratõe. ſicut dixi in a.lr̄a.
Haurio ris.hauſi hauſtum.haurire attrahere.⁊ ꝓprie aquã de puteo.⁊ ponit᷑ q̄ñq̄ʒ ꝓ euacuare.q̄ñq̄ʒ ꝓ extenuare ⁊ conſumere.q̄ñq̄ʒ ꝓ bibere.q̄ñq̄ʒ ꝓ ꝑcutere vel ferire. Inde hauſtus ta.tuꝫ.ꝑtici.⁊ hic hauſtus ſtus.i. attractio.euacuatio.vel bibitio. Inde hauſtim aduer. Inuenit᷑ etiã auſtus ſine aſpiratõne.ſed aliud ſignificat.ſicut dixi in a.lr̄a in ſuo loco. Haurio cõponit᷑ cũ con.⁊ dr̄ cohaurio ris.abiecta n.i.ſimĺ haurio. Dehaurio.i.valde haurire.euacuare. Exhaurio ris.in eodem ſenſu. Haurio ⁊ eius compoſita actiua ſunt.⁊ faciunt ꝑteritum in hauſi ⁊ ſupinũ in hauſtũ. Et nota ꝙ cũ vocalis parũ debeat aſpirari.tñ in hac ſcd̃a pſona hauris multum aſpirat᷑ ad differentiã huius noĩs auris.⁊ gratia conſortij in omnib; alijs pſonis ⁊ modis illius verbi.⁊ etiã compoſitis illius verbi multum aſpirat᷑ voca-

lis.⁊ vt dicit Priſ.in.x.li. Haurio ris.hauſi hauſtum
differentie cã aſſumpſit t.q̃uis in aſpiratione differat
Hic dicit priſti.ꝙ audeo des.deo mutata in ſum.etiã
facit ſupinũ in auſum ad d̃riam iſtius haurio facit hau
ſtum interpoſita t.qꝛ deberet facere hauſuꝫ.qꝛ formatᷣ
a p̃terito hauſi ſi mutata in ſum.
Hauritoriũ.ab haurio ris.d̾ hic ⁊ hec hauſibilis et h̾
le.vel hic ⁊ hec hauribilis ⁊ hoc le.vel hoc hauſorium
qđ etiã hauritoriũ d̾.ſ.locus de quo vel vbi hauritur
vel inſtr̃m hauriendi. Item ab haurio hauritorius ria
rium.qđ ꝑtinet ad hauriendum.
Hauſibilis in hauritorium vide.
Hauſtra.ab haurio ris.d̾ hec hauſtra ſtre.qđ et hoc
hauſtrũ inuenitᷣ.i.rota hauritoria.ab hauriẽdo aquas
qđ etiã hic girgillus d̾ qꝛ in girum vertatᷣ.
Hauſtus in haurio ris.exponitᷣ.

H ante E

Hebdomada. Hepta grece latine ſeptẽ d̾.vñ h̾ heb-
domas dis.⁊ hec hebdomada de.q̃ſi hebtomada.a nu
mero ſeptẽ dierũ quorũ repetitõe ⁊ menſes ⁊ anni ⁊ ſe
cula pagunᷣ.Dañ.ix. Hebdomas vna ⁊ cor.do. Vñ
hebdomadarius ria.rium.ꝙ ꝑtinet ad hebdomadã.et
hic hebdomadarius rij.qui p hebdomadã curaꝫ gerit
ꝓ ſocijs ſup cibarijs vel in choro officium facit.⁊ facit
v̾m in e.hebdomadarie. Et vt dicit pap̃. Hebdoma
da debet ſcribi p p. Nam deriuaᷣ ab hepta greco.i.ſe-
ptem latine ſed qꝛ apud latinos p.añ d.nõ reperiᷣ.trã-
ſit p.in b.ſm quoſdã.⁊ d̾ hebdomada.⁊ hoc verũ eſt.
Vide etiã in e.lr̃a
Hebdomas dis.pnᷣ.cor.tam in ntõ q̃ in gtõ exponiᷣ
in hebdomada.⁊ inueniᷣ in Dañ.ca.ix.d̾ eñ ibi. Con
firmabit aũt pactũ multis hebdomas vna ⁊ in dimidio
hebdomadis deficiet hoſtia ⁊ ſacrificiũ.
Heber fuit ꝓnepos ſem.interp̃taᷣ tranſitus.⁊ hec in-
terp̃tatõ eſt myſtica.qꝛ ab eius ſtirpe trãſiret deus nec
ꝑſeueraret in eis tranſlata ad gẽtes grã. Ex ipſo eñ or
ti ſunt hebrei et dicti. Ab heber deriuaᷣ hebreus brea.
breũ.qđ interp̃taᷣ tranſiens vel trãſitus vel tranſitor.
ꝓpter dictã cãm qꝛ deus ab illa gente tranſiret ⁊ recede
ret.vel hoc noĩe iudei vocati ſunt ex quo mare rubruꝫ
tranſierũt. Vñ hebrei dicti ſũt quidã heretici.q̃ſi trã-
ſitores.q̃ noĩe admonenᷣ vt de peiorib⁹ ad meliora trã
ſcant.⁊ priſtinos errores relinquant.⁊ ab hebreus d̾
hebreicus ca.cum.
Hebenus ni.pnᷣ.ꝓdu.fe.gen.arbor q̃ ceſa dureſcit in
lapidẽ.cuius lignũ nigrũ eſt.⁊ d̾ hoc hebenũ.vñ hebe
ninus na.nũm.de hebeno exiſtens.⁊ ꝓdu.ni.
Hebeo bes.bui.bere.i.ſtupere.tardare.pigrere.obtun
di.obſcrari. Vñ hebeſco ſcis.inchoa.ꝓprie tñ hebeſcit
qui nature vſu tepeſcit. Hebeo cũ oĩb⁹ ſuis cõpoſitis
ſiqua habet neu.eſt ⁊ caret ſupinis.⁊ omĩa cor.he.ſiue
nomĩa ſiue verba ab eo veniẽtia. Ab hebeo d̾ hebes
tis.i.piger.tardus.obtuſus.ſtupidus.amẽs.⁊ compaᷣ
hebetior ſimus.vñ hebetiter tius.ſime.aduerb. Cuius
aũt generis ſit hebes dictũ ẽ in tercia p̃te de genere no-
minũ vbi agiᷣ đ oĩ genere.⁊ deſinit ablatũs in e.vł in i.
Hebeteſco ſcis.in hebeto eſt.
Hebeto tas.taui.ſuffocare.obtuſare.obſcurare.hebe
tem facere. Et hinc hebeteo tes.idẽ qđ hebere ſcꝫ eſſe
vel fieri hebetẽ. Vñ hebeteſco ſcis.incho.in eodẽ ſẽſu
Proprie tñ hebeteſcit qui amittit aciem hebeſcit ve-
ro qui nature vſu tepeſcit.⁊ oĩa p̃dicta cor.he. Et eſt
actiuum hebeto.
Hebeo hebeonis.vel hebeon hebeonis.i.pauꝑ.vnde
hebeonei vel hebeonite dicti ſunt quidã heretici.q̃ſi a
pauꝑtate intelligentie.xp̃m eñ p ꝓuentũ ſolũ virũ iu-
ſtum putant effectũ. Hi ſemiiudei ſunt.⁊ ita tenẽt euã
gelium vt legẽ carnaliter ſeruent.hinc hebeoneus nea.
neum.⁊ hebeonicus ca.cum.vt hebeonica ſecta.

Hebeonite in hebeo exponiᷣ.
Hebitudo ab hebes d̾ hec hebitudo diuis.i.pigricia
fatuitas.obtuſio.tarditas.⁊ inueniᷣ ſcriptũ in pap̃.et
in moralib⁹ Gregorij p hi.quidã tñ volunt ꝙ ſcribaᷣ
p he.⁊ ꝓdu.tu.
Hebreus in heber exponiᷣ.
Heccine ſunt due p̃tes.hec ⁊ ne.⁊ grauaᷣ pnᷣ.vñ hic
nõ inclinat cõiunctio encletica accentũ p̃cedẽtis ſylla-
be ad ſe.i.iuxta ſe qđ accidit ꝓpter corruptionẽ p̃cedẽ
tis vocalis.d̾ eñ heccine cũ deberet dici heccene.cor-
rupta eſt ibi ſyllabica adiectõe ce.qꝛ nõ erat de ſubſtã-
tia adiectõis nec habebat aliquẽ accẽtũ p ſe cũ careat
ſignificatõe ⁊ nõ ſit dictio.⁊ h̾ factũ eſt cã maioris ele-
gantie.vel cã neceſſitatis.qꝛ nõ eſt ponẽdus principa-
lis accẽtus ſup aliquã ſyllabicã adiectionẽ cũ penitus
careat ſenſu ⁊ ſic neceſſitas cogit eam corripi.ne dice-
remus heccine poſito accẽtu acuto ſup penᷣ.⁊ idẽ di-
cas de ſiccine. Itẽ cine adiungiᷣ aliq̃n huic ꝓnoĩ hic.
ꝓ ſyllabica adiectõe.⁊ tunc deberet legi.nõ interroga
tiue ſ꜄ remiſſiue. Vñ in.ij.ca.trenoꝝ. Plauſerũt ſup te
manib⁹ oẽs tranſeũtes p viã.ſibilauerũt ⁊ mouerũt ca-
put ſuũ ſup filiã hieruſalẽ.heccine eſt vrbs dicẽtes ꝑfe
cti decoris gaudiũ vniuerſe terre. Heccine.i.hec. Itẽ
xx.ca. Eſa. Heccine erat ſpes nr̃a ad q̃s cõfugimus in
auxiliũ vt liberaret nos a facie regis aſſiriorũ ⁊ quõ ef-
fugere poterim⁹ nos. Et ita aliq̃n in ſiccine cine eſt ſyl-
labica adiectio.⁊ tunc ſiccine.i.ſic.
Heccinus ni.d̾ ab hereo res.⁊ eſt heccinus.i.paru⁹ pi-
ſciculus ſemipedalis ſic dict⁹.qꝛ herẽdo nauẽ retineat.
Licet eñ ruant vẽti.lꝫ ſeuiant ꝓcelle.nauis tñ q̃ſi ra-
dicata in mari ſtare videᷣ nec moueri niſi retinendo.ſ꜄
tantũmõ adherẽdo. Vt eñ di. Aug. Non cõtingit h̾
ex ꝓpria fortitudine.ſ꜄ ex natura eius.hunc latini morã
appellãt.qꝛ cogat morari nauigiũ.⁊ hinc d̾ hic echin⁹
vas ad ſilitudineꝫ illius piſcis factũ. Et h̾ di. Amb.in
v.exameron. Echinus aĩal exiguũ vile ac deſpicabile.
marinũ loq̃r plerunq̃ȝ index future tẽpeſtatis.aut tran
quillitatis annũcius ſolet eſſe nauigantib⁹. Deniq̃ȝ cũ
ꝓcellã vẽtorũ p̃ſenſerit calculũ validũ arripit.eũq̃ȝ ve
lut ſaburrã vehit ⁊ tanq̃ȝ ancorã trahit ne excutiaᷣ flu
ctib⁹ itaq̃ȝ nõ ſuis ſe liberat virib⁹ ſ꜄ alieno ſtabilit ⁊ re-
git põdere.q̃ viſo naute velut ſignũ future ꝑturbatõis
capeſſant ⁊ ſibi p̃cauent ne eos imparatos turbo impro
uiſos inueniat. Et poſt ſubdit Amb. Quis negat di-
uinitus illis infuſũ ingeniũ eſſe hmõi atq̃ȝ virtutẽ.cum
videat iſtos in aquilonẽ tam ſolennẽ obeunde fecundi
tatis ꝑegrinatiõꝫ viuaci ingenio ꝓponere aĩal exiguo
corp̃e tm̃ validitatis aſſumere.vt maximas nauiũ ple-
nis currẽtes velis in medijs fluctib⁹ ſiſtant. Sic breuis
piſciculus echinus tanta facilitate moraᷣ nauẽ ingen-
tem ſtatuere.vt q̃ſi radicatam mari videas herere nec
moueri.aliq̃ȝdiu eñ mobilẽ ſeruat. Et in iſta ſignifica-
tione ſcꝫ ꝓ piſciculo ꝓdu.primam. Vñ Luca.vj. In
medijs echinus aquis oculiſq̃ȝ draconũ. Iteꝫ inueniᷣ
echinus ꝓ iricio. Vñ di. Amb.in exa.vj. Echinus iſte
terreus quẽ vulgo iriciũ vocant.ſiquid inſidiarũ p̃ſen
ſerit ſpinis ſuis claudiᷣ.atq̃ȝ in ſua arma ſe colligit.vt
quicũq̃ȝ cũ eũ cõtigeret putauerit vulneretᷣ. Idemq̃ȝ.
Hic echinus futuri ꝓuidẽs geminas ſibi reſpirãdi vi
as munit.⁊ q̃n boreã flaturã collegerit ſeptentrionalẽ
obſtruit q̃n notho cognouerit detergi aeris nubila ad
ſeptentrionalẽ ſe confert.vt flatus declinet obuios et
e regione noxios.⁊ ꝓdu.pnᷣ.in qualibet ſignificatione
Hecthecа ce.d̾ ſolariũ. Vñ di.glo.ſup illud Ezech.
xlj. Hecthecas ex vtraq̃ȝ parte ⁊c̃. Hectecas quas ro
me vocant ſalaria de cenaculorũ parietib⁹ eminentia vel
menialia ab eo qui ea primo inuenit.hoc etiã vult pa-
pi.d̾ etiã ꝑibulus hecthecа.⁊ ꝓdu.penul.
Hector toris.pnᷣ.gñi cor.ſicut greca propria in or.vt
actor toris.hector toris. Ouid. Hectora donauit pri-

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

De litera H ante E

Hedera pōt deriuari ab hereo. ⁊ ſic videt̄ ꝙ debeat aſpirari. vel deriuat̄ ab edus. et ſic nō aſpirat̄. Vn̄ de ea dixi in e. lr̄a.

Helchana interp̄tat̄ dei zelus. vel dei poſſeſſio. ⁊ cor. pn̄l. vn̄ in auro ra. Helchana q̄ dn̄i poſſeſſio dr̄ illos.

Heleyſon. ab heli qd̄ eſt deus dr̄ quodā verbū grecū. ſ. heleyſon. i. miſerere. vn̄ dr̄ xp̄e eleyſon. i. xp̄e miſerere.

Helena ne. pn̄l. cor. ꝓpriū nomen cuiuſdā mulieris.

Heli vel heloi vel heloe noīa dei ſūt apud hebreos et q̄libet corū interp̄tat̄ deus apud latinos. vel potius interp̄tat̄ deus meus. ſicut euangeliſte in paſſione dn̄i apte demōſtrant. ⁊ vident̄ eſſe cōpoſita ab el. ⁊ aliq̄ ꝓ noīe greco qd̄ tātū valet quātū meꝰ apd̄ latinos. ⁊ hinc eleazar qd̄ interp̄tat̄ dei adiutoriū. ⁊ ē el apd̄ hebreos ꝑmū nomē dei. ſcd̄m heloi. terciū heloe. vt dixi in el.

Helias interp̄tat̄ dn̄s deꝰ ⁊ hoc fuit ex futuri p̄ſagio q̄ dum altercaret̄ cum quadringentis ſacerdotib̄ baalam inuocato noīe dn̄i deſcendit de celo ignis ſup̱ olocauſtū. qd̄ cum vidiſſet oīs ꝑpl̄s cecidit in faciē ſuā ⁊ ait dn̄s ipſe eſt deus. ex hac cā tale nomen prius accepit. q̄ ꝑ eū poſtea cognouit ꝑpl̄s dn̄m deū. Idē et fortis dn̄s interp̄etat̄. vel q̄ eoſdē interfecit ſacerdotes. vl̄ quia achab aduerſitatē tolerauit.

Helilamazabatani. idem ꝙ deus meus. deus meus vt quid dereliquiſti me.

Heliodorus ꝓpriū nomen cuiuſdā viri. ⁊ inuenit̄ pn̄l. ꝓdu. Vn̄ horatius in ſermone. Hoſpicio modico recto comes heliodorus. Inuenit̄ etiā ⁊ cor. vn̄ pantheon. Corpus heliodori fodiūt abeunt ꝗ latanter. ⁊ h̄ mihi placet. Sicut em̄ theodorus cor. pn̄l. ſm̄ cōem vſuȝ ita ⁊ heliodorus licet aliq̄n̄ inueniat̄ pn̄l. ꝓdu. Vn̄ iuuenalis. lautorū pueros artē dicens theodorus qd̄ autoritati aſſcribimus.

Helios ab heli qd̄ eſt deus dictus eſt ſol helios q̄ pro deo olim reputabat̄.

Heliotropia. in heliotropium vide.

Heliotropiū. ab helios qd̄ eſt ſol. ⁊ tropos qd̄ eſt conuerſio. dr̄ hoc heliotropiū pij. q̄dā herba q̄ ſolis motibus folia circūacta cōuertat. vn̄ ⁊ a latinis ſolſeqū dr̄. Nam ⁊ ſole oriēte flores ſuos ap̄it. ſero claudit cū ſol occubuerit. Ipſa eſt quā latini incubū ſiluaticū vocāt hec ⁊ verrucaria. q̄ extinguit verrucas. Itē ab helios et tropos cōponit̄ hec heliotropia pie. q̄dā gēma valde clara ⁊ p̄ſpicua. q̄ colores mutat ſm̄ variationē colorū in ſole. vn̄ rubea apparet in mane ⁊ in veſp̱e. Vel ſic dr̄ q̄ poſita in labris eneis radios ſolis mutat ſanguineo colore rep̱cuſſos. ſed extra aquā in modū ſpeculi ſolē accipit. Inuenit̄ etiā ꝓ eodē lapide p̄cioſo hic heliotropius tropij.

Heliſeus interp̄tat̄ dn̄i ſalus. q̄ multas virtutes fecit et famē pellens ꝑpl̄m a morte liberauit ⁊ ſaluauit.

Helin interpretat̄ dn̄s deus. vl̄ dn̄s dn̄ator ſiue deus meus iſte. aut deus meus ipſe.

Heloy in hely exponit̄.

Heloe in hely vide.

Hemicyclus. ab hemi ⁊ cyclus cōponit̄ hic hemiciclꝰ cli. i. medius circulus. Vn̄ hemiclyclus q̄n̄ꝗ dr̄ ſedes dimidiū circulū habens. i. arcum.

Hemina ne. q̄dam mēſura mediū ſextariū ꝯtinēs. ⁊ dr̄ ab hemis qd̄ eſt dimidiū. vel pōt deriuari ab emēdo.

Hemiolius. ab hemis ⁊ olon qd̄ eſt totū componit̄ hemiolius lia. lium. i. ꝯtinens totū. ⁊ ſup̱medietatē. vn̄ hemiolicus ca. cum.

Hemis dicunt greci. i. dimidiū. ⁊ acuit̄ in fine.

Hemiſperiū. ab hemis ⁊ ſpera cōponit̄ h̄ hemiſperiū rij. i. dimidiū ſpere. Et ſūt duo hemiſperia ſcȝ ſup̱ius ⁊ inferius. Sup̱ius colimus nos ⁊ antei nr̄i. Inferius colūt antip̱edes nr̄i. ⁊ corū antei. ſi tn̄ veꝝ ē iſtos ꝑpl̄os ēē.

Hemiſticiū. hemis qd̄ eſt dimidiū componit̄ cū ſticos qd̄ eſt verſus. ⁊ dr̄ h̄ hemiſticiū q̄ſi dimidius verſus.

Hemiteus. ab hemis ⁊ theos cōponit̄ hic hemitheus thei. i. dimidius deus. ſ. qui ex p̱te patris vel matris eſt tm̄ deus ſm̄ poetas.

Hemitogiū gij. ge. neu. i. dimidia toga. et cōponit̄ ab hemis qd̄ eſt dimidiū ⁊ toga qd̄ eſt veſtis.

Hemitriceus. hemis cōponit̄ cum trice. qd̄ eſt terciū. et dr̄ hic hemitriceus cei. i. febris acuta. ⁊ ſunt tres hemitricei. minor. medius ⁊ maior.

Henatin gigantes ſiue robuſti ſiue potentes. aut homiles conſurgentes.

Hennon vallis triſticie vel vallis interfectionis.

Hepta grece latine dicit̄ ſeptem.

Heptimemeris in e. lr̄a exponit̄.

Her grece latine dicit̄ terra.

Herba be dr̄ ab aruo. Iacto ei ſemine in aruū nō longo tp̱e poſt ipſū pullulat in herbā. vel q̄ terre fixis radicib̄ adheret. vn̄ h̄ herbariū rij. locꝰ vbi herbe abundāt. Et ab herba dr̄ herbo bas. Et herbare herbā paſcere. vl̄ herba ornari. induere. Herbo ꝯponit̄ ab herbo bas. Coherbo bas. Deherbo bas. ab herba remouē iherbo bas. Et ē actiuū herbo cū oīb̄ ſuis ꝯpoſit̄. Itē ab herba herbeus bea. beū de herba factꝰ. vl̄ ad herbā p̱tinēs. vel viridis. Itē ab herba herboſus. ſa. ſum. plenus ⁊ abūdās herba. ⁊ ꝯpat̄. vn̄ h̄ herboſitas tatis. Itē ab herba herbidus da. dum. pn̄l. cor. i. herba plenꝰ herboſus. vel q̄ habet herbā. ⁊ ꝯpat̄. vn̄ h̄ herbitas tatis.

Herbio. ab herbo bas. dr̄ herbeo bes. bui. i. eē vel fieri herboſū. vel viridē. ⁊ hinc herbeſco ſcis. inchoatiuuȝ. Vn̄ aug. de ciuitate dei. in. v. Siſt herbeſcūt flaueſcūt pubeſcunt.

Herbilis ab herba dr̄ hic ⁊ h̄ herbilis ⁊ h̄ le. pn̄l. cor. i. herba abūdās. Herbilis etiā vocat̄ anſer herba paſtꝰ.

Herbo bas in herba exponit̄.

Herbula le. pn̄l. cor. dimi. p̱ua herba.

Hereiſco ſcis. ui. tum. cōponit̄ ab hereditate ⁊ ſcindo vel cedo. ⁊ eſt herciſcere diuidere. ⁊ ꝓprie hereditateȝ inter heredes. vn̄ hic ⁊ hec ⁊ h̄ herciſcēs. i. diuidens. et herciſcēdus. i. diuidēdus. Et ſm̄ antiq̄s e. mutata in u. dr̄ herciſcūdus. da. dum. i. diuidendus. ⁊ hinc hec herciſcunda de. ⁊ herciſcunde indeclinabile inuenit̄ in legibus. i. diuiſio hereditatis inter heredes.

Herciſcundus da. dum. in herciſco vide.

Hercules lis. q̄ſi her̄ cleos. i. lite glorioſus ab heris qd̄ eſt lis ⁊ cleos glīa. vel q̄ſi heres glioſus ab heros ⁊ cleos. Vel q̄ſi here. i. dn̄e ſcȝ iunonis glīa. ab hera et cleos. Vn̄ herculeus lea. leum. ⁊ herculinus na. num.

Hereb̄. ab hereo res. dr̄ h̄ hereb̄ bi. i. infernꝰ. q̄ nimis adhereat illi quē capit. Et eſt hereb̄ ꝓprie tartarus. ſ. ꝓfundiſſimus locus inferorū. de quo dr̄. Quia in inferno nulla eſt redemptio. Ad illum locū nō deſcendit in morte xp̄us nec inde dānatos extraxit. Vn̄ in Oſee dicit̄. Ero mors tua o mors ero morſus tuus o inferne Momordit em̄ infernū. q̄ inde p̱tē. ſ. electos extraxit. et p̱tē. ſ. dānatos ibi reliquit ⁊ cor. pn̄l. hereb̄. Vn̄ lucanus in ſcd̄o. O vtinā celiꝗ deis herebiꝗ liceret.

Heredicapa pe. ge. cōis. qui hereditatē alterius capit. et cōpo. ab herediū vel hereditas ⁊ capio ⁊ cor. ca.

Heredipeta te. cōis ge. q̄ alterius hereditatē petit vel cupit. ⁊ cōpo. ab hereditas vel herediū. ⁊ peto tis ⁊ cor. penul.

Herediſcinda de. cōis ge. qui alterius hereditatē ſcindit vel aufert. Et cōponit̄ ab hereditas vel heredium et ſcindo dis.

Hereditacula le. di. p̱ua hereditas dr̄.

Hereditalis. ab hereditas tatis. vel heres dr̄ hic ⁊ hec hereditalis ⁊ hoc le. ⁊ hereditarius ria. riū. in eodē ſenſu ſcȝ ad hereditatē p̱tinens. vl̄ qui hereditatē accipit vel accip̱e debet.

Hereditarius ria. riū. in hereditalis exponit̄.

Hereditas tatis. in heres eſt.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Hereditatꝰ tus.maſ.ge.i.hereditas.⁊ dı̄ ab hereditas
Heredito tas.in heredo das.vide.
Herediū dij.i.ꝑdiū hereditas.⁊ dı̄ ab heres dis.
Heredo.ab heres vel herediū dı̄ heredo das. heredē
facere vł' hereditatē dare. Et hinc heredito tas.freq̄n
tatiuū. Uel pt deriuari ab hereditas tatis. Et vtrūq̄
ꝯponiť coheredo das.⁊ coheredito tas.exheredo das
vel exheredito tas.i.extra hereditatē ponere heredita
tem auferre. Et ſūt actiua heredo et heredito cū oīb
ſuis cōpoſitis.⁊ ꝑdu.pnł'.heredo ꝟ heredito eam cor.
Heremicula le.cōis ge.i.heremū colens.⁊ cōponiť ab
heremus ⁊ colo vel colens ⁊ cor.co.
Heremipeta te.cōis ge.q̄ heremū petit.⁊ cor.penł'.ab
heremus ⁊ peto vel petens cōponiť.
Heremita.ab heremus dı̄ heremita cōis ge.q̄ſi ab aſ-
pectu hoīm remotus. morať em̄ in heremo ſolitarius.
Idē ⁊ anachoreta.vn̄ heremiticus ca.cū.⁊ ꝑdu.mi.
Heremiū mij.i.heremus.⁊ dı̄ ab heremus mi.
Heremus. ab hereo res.dı̄ hic heremus mi.fe.ge.ꝑ cō
trariū.q: nūq̄ vel raro fiat ibi māſio. Uel heremꝰ mi.
eſt inuia ſolitudo vbi nūq̄ habitatū eſt. Sed deſertū.
vbi aliq̄n habitatū eſt.⁊ nunc derelictū eſt.vel heremꝰ
dı̄ a remoueo.q̄i remota ab aſpectu hoīm. vn̄ heremi
cus ca.cū.⁊ cor.re heremus. ſed heremus verbū prime
ꝑſone ꝑſalisnu.de hereo ꝑdu.re.
Hereo res.heſi.ſum.tria ſignificat.ſ.inniti.dubitare.
et morari ſiue manere. Hereo cōponiť adhereo res.i.
anniti.cohereo res. Inhereo res.i.initi. Subhereo res
id eſt ſubniti. Hereo ⁊ eius cōpoſita ſunt neu.⁊ faciūt
ꝑteritum in ſi.⁊ ſupinū in ſum.⁊ ꝑdu.ſe.
Heres ab herus dı̄ hic ⁊ ꝟ heres dis.ꝓprie filius heri.
q: hero ſuccedere dȝ in hereditate. Licet ⁊ heredes di
canť alij q̄ in hereditatē ſuccedūt. Uel heres dı̄ a reb
additis ſiue ab ere.q: poſſidet agrū ⁊ cenſū ſoluit. Uel
dı̄ heres ab hereo. q: maxie adhereat. Et ab heres ꝟ
hereditas tatis.⁊ cōpo.cū con.⁊ dı̄ coheres.⁊ ꝑdu.he.
Hereſiarcha che.gen.cōis.i.hereſis princeps ⁊ cōpo.
ab hereſis ⁊ archos.i.princeps.
Hereſis.ab hereo ꝑ inniti.vel dubitare.dı̄ ꝟ hereſis
ſis.i.diuiſio ab vnitate fidei.q: nimis adheret illis.vel
q: facit illos dubitare in fide.q̄s inuadit. Uel hereſis
interꝑtať diuiſio.⁊ eſt grecū.vel hereſis dı̄ q̄ſi eliſis
ab eligēdo. q: id ſibi vnuſquiſq̄ eligat qᷣ melius ſibi
eſſe videť.vt ꝑypathetici.epycuri.ſtoici.vel ſic alij di
cūt.q: ꝑuerſum dogma cogitātes arbitrio ſuo de eccle
ſia receſſerūt. Inde ergo hereſis dicta eſt ab electiōe q̄
quiſq̄ arbitrio ſuo ad inſtituēda vel ſuſcipiēda q̄ libet
ipſe ſibi eligit. Nobis vero nihil ex arbitrio nr̄o induce
re lȝ ꝟ nec eligere.huius rei apl'os dei habemꝰ autores
qui nec ipſi quidq̄ ex ſuo arbitrio qᷣ inducerēt elege-
runt.ꝟ acceptā a xp̄o diſciplinā fideliter nationib aſſi
gnauerūt. Un̄ dicit apl's ad galathas.ꝙ ſi angelus de
celo aliter euāgelizauerit anathema ſit. Scd̄m qᷣ deri
uať ab eligo nō dȝ aſpirari ereſis. Et facit gtūs hereſis
vel ſeos.⁊ cor.re.vide in ſciſma matis.
Hereticus.ab hereſis dı̄ hereticus ca.cū.i.diuiſus ab
vnitate fidei.eligēdo qᷣ ſibi meliꝰ videť. Sed ſciſma-
tici ſunt.qui ab alijs ſunt ſegregati. Solo em̄ cōgrega
tionis diſcidio gaudent q: eodē cultu ⁊ eodē ritu ince
dunt vt ceteri.⁊ fere eadē opinanť. Heretici vero pe
nitus alia opinanť.
Heri aduer.tp̄is ⁊ corr.primam. Un̄ eſopus. Fallere
vult hodie ſiqua fefellit heri.
Herilis.ab herus dı̄ hic ⁊ hec herilis et hoc le.res heri
vel ꝑtinens ad herum. Un̄ heriliter aduer.⁊ hec heri-
litas tatis.⁊ ꝑdu.pnł'.herilis.
Heritudo.ab herꝰ dı̄ ꝟ hēditudo dinis fe.ge.i.dn̄atō
Herma me.in hermes exponiť.
Hermafroditus. Herma apud grecos dı̄ maſculus ⁊
frodi femina nuncupať. Un̄ hic hermafroditus ⁊ hec
hermafrodita.diciť qui vel que vtrunq̄ ſexū habet.
Hic alio noīe dı̄ androgenus hi dextrā mamillā viri-
lem.ſiniſtrā muliebrē habentes viciſſim coeundo ⁊ gi-
gnunt ⁊ pariūt. Et q: talis hō nec vir nec mulier videť
ſed vtrunq̄.ideo quadā ſilitudine hermafroditus dı̄
caſtratus.q: nec vir nec mulier videť.vel hermes qᷣ ē
mercurius.componiť cum frodita.qᷣ eſt venus.et dı̄
hermafroditus.i.filius veneris ⁊ mercurij.qui q: ꝯmi-
xtus ex illis vtrunq̄ ſexū habuit. Ideo ab illo dı̄ her-
mafroditus ⁊ hermafrodita.in q̄ vterq̄ ſexus apparet
ꝟm hug.⁊ ꝑdu.pnł'. Un̄ in doctrinali dı̄. Et ꝑducūť
lechitus ⁊ hermafroditus. De hoc etiā dicit Augꝰ.in
xvj.li.de ciui.dei. Androgeni q̄s etiam hermafroditos
nuncupant. Quis ad matrimoniū rari ſint difficile tn̄
eſt vt tpibus deſint.in quib cum ſic vterq̄ ſexus appa
ret nature.ex q̄ potius debeant accipe nomen incertū
eſt. A meliore tn̄ hoc eſt a maſculo vt appellarenť loq̄n
di cōſuetudo ꝓualuit. Nam nemo vnq̄ androgenas
aut hermafroditas nūcupauit. Et querit Aug. Utrū
hmōi monſtruoſa hoīm genera traxerint originem ex
adam. Sed ad hoc rn̄debiť infra in monſtro ſtras.
Hermegedo.cōſurrectio in priora.ſiue mons globo-
ſus interpretať ⁊ acuiť in fine.
Hermene grece latine dı̄ interꝑtatio. Un̄ hermenia
nie.i.interꝑtatio. Et ꝟm grecā declinationē hermeni-
as facit gtūm.qᷣ cōpo.cum peri ⁊ dı̄ perihermenias.
Hermeneuma.ab hermene dı̄ hoc hermeneuma tis.i.
interꝑtatio.vn̄ hermeneumatizo zas.i.interpretor.
Hermeneuticus ca.cum.i.interꝑtatiuꝰ.⁊ dı̄ ab herme
ne.vel herminia nie.qᷣ eſt interꝑtatio. vn̄ quoddā ge
nus loquendi dı̄ hermaneuticū.i.interꝑtatiuū.quo ſcȝ
aliquā rem interꝑtamur.i.exponimus vel enarramus.
vt in rhetorica orone.vel in vulgari ſermone. Sūt em̄
tria principalia genera loquendi.ſ.dragmaticū.didaſ-
colicum.hermeneuticū.ſiue enarratiuū. Dragmaticū
eſt qᷣ inter interrogantē ⁊ rn̄dentē fit ſiue verſať.qᷣ
ſcȝ deciſum eſt frequenti interrogatiōe ⁊ rn̄ſione.vt in
dyaletico tumulta. Et dı̄ dragmaticū q̄ſi interrogati
uum a dragma matis.qᷣ eſt interrogatio. Didaſcali-
cum eſt qᷣ cōſiſtit inter doctorē ⁊ diſcipulū.⁊ dı̄ dida
ſcalicū q̄ſi doctrinale.a didaſcalo qᷣ eſt doctor vł' mag̃
ſter. Hermeneuticū vel enarratiuū eſt qᷣ ꝯſiſtit inter
continuā orationē decurrentē inter loquentē ⁊ audiē-
tem vbi vnus cōtinue loquiť.alter vel alteri tacent et
audiunt. Et differt a didaſcalico in hoc. q: illud fit cū
doctrina illud vero minime ē doctrinale.ꝟm hug. Uel
ꝟm alios dic ꝙ tria ſunt genera loquēdi.ſ.didaſcalicū.
dragmaticū ⁊ hermeneuticū. Didaſcalicū ē doctrina-
le.a diſcalo doctore.⁊ hoc vertiť inter magiſtrū ⁊ diſci-
pulum vt ptȝ in donato. Et eſt modus tractādi dı̄ ſo-
craticus. q: ſocrates prius fuit vſus dyalogo.i.duali
ſermone introducēdo vnū q̄rentē ⁊ aliū rn̄dentē. Hūc
aūt modū tenet Gregorius in dyalo. Et ego tenui in
queſtionib aīe ad ſpiritū in quodā libro quē cōpilaui
in theologia.vbi aīa tanq̄ diſcipuli formā ſumens in
terrogat.⁊ ſpūs tanq̄ doctor rn̄det. Dragmaticū.i.in-
terrogatiuū inter diſputantes verſať vt in dyaletica.
et dı̄ a dragma matis qᷣ eſt queſtio quaȝ indicat qui
rn̄det. Hermeneuticū.i.interꝑtatiuū locuȝ hȝ in cau-
ſis vbi eſt ſermo cōtinuus.⁊ iudex ordinarius qui cām
decidere debet.⁊ dı̄ ab hermes.
Hermes. ab hermene hic hermes me. vel hic hermes
is.vel hermetis.i.interꝑtatiuus. Un̄ et mercurius di-
ctus eſt hermes.q: ē interpres dei ⁊ hoīm.⁊ hinc ꝟ her-
ma me.⁊ ꝟ hermula le.di.dı̄ imago mercurij.⁊ ſtatua.⁊
hinc etiā tractū eſt vt quelibet ſtatua.⁊ ꝑcipue ſine ma
nib dicať herma vł' hermula le. Siłr dı̄ capitellū colū
ne ſupius ⁊ inferius.ſ.qᷣ ſupponiť ⁊ ſupponiť colūne
et dı̄ herma. Herma etiā apud grecos maſculus dı̄.
Hermogenes nis.pnł'.cor.ꝓpriū nomen viri.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Hermon onis. mons eſt. ⁊ acuit̃ vltima.
Hermula le. pnſ. coꝛ. in hermes exponit̃.
Herne lingua ſabina ſaxa vocant̃.
Hernia. ab herne vel hernicus dĩ h̃ hernia nie. ſcꝫ tumoꝛ vel defluxio inteſtinoꝝ in mentulã. vñ herniosus ſa. ſum. talẽ tumoꝛẽ inteſtinoꝝ patiens.
Hernicus ca. cũ. pnſ. coꝛ. i. ſaxoſus vel mõticuloſus. vł qui habitat in locis ſaxoſis vel mõticuloſis. ⁊ dĩ ab herne. Virg. Et roſcida riuis hernica ſaxa colunt.
Herodes interp̃tat̃ pelliceus. vel gł̃oſus. clar⁹. ety. ẽ. Et ſcias ꝙ tres fuerũt herodes. Prim⁹ fuit herodes aſcalonita. filius antipatris. q̃ prim⁹ alienigena regnauit in iudea poſt hircanũ. Iſte totũ regnũ obtinuit dolo. Iſte herodes pueros int̃fecit bethleemitas a bimatu ⁊ infra. Fuit alius herodes antipas. q̃ fuit filius iſti⁹ ſub q̃ paſſus ẽ dñs. vt hꝫ Luc. xxiij. q̃ etiã decapitauit ioannẽ baptiſtã. vt hꝫ Math. xiiij. Iſte etiã idem herodes adiudicãte ceſare impatoꝛe ſucceſſit pr̃i in galylea et frater ei⁹ archilaus in iudea. Fuit ⁊ terci⁹ herodes. q̃ dictus ẽ agrippa. nepos fuit magni herodis a q̃ iacob⁹ frater ioãnis occiſus ẽ gladio. vt hꝫ Act. xxij. a. Prim⁹ g̃ herodes dict⁹ eſt aſcalonita. ſcd̃s antipas. terti⁹ agrippa. Vñ verſus. Aſcalonita necat pueros. antipa ioannem. Agrippa iacobũ claudens in carcere petrũ.
Herodias diadis. ⁊ hic herodius dij. inuenit̃ ꝑ eodẽ. et i. gt̃i mutata in a. ⁊ aſſumpta de s. fit herodiades diade. nomẽ patronomicũ. i. fili⁹ vł nepos herodis. ⁊ hinc ſubtracta de. ſyllaba fit h̃ herodias dis. i. filia vł neptꝭ herodis. ⁊ acuit pnſ. in ntõ herodias ſ; in gtõ cã g̃uat.
Herodius dij. idẽ qđ herodes. Itẽ herodi⁹ ẽ rapaciſſima auis auiũ. ⁊ oĩm volatiliũ maioꝛ. q̃ ⁊ aquilã vincit ita dicit gloſa ſup illud pſ. Herodij dom⁹ dux ẽ coꝝ. Alia lr̃a hꝫ. Fulice domus. Itẽ deutro. xiiij. ſup illud. Hec aũt ne comedatis. accipitrẽ iuxta genus ſuũ herodiũ ⁊c. dicit interlinearis. Vulgo grifalco dĩ. q̃ aquilam rapit. Herodion onis. idẽ eſt ꝙ herodius. Pap. xo di. Herodius grece fulica. in pſalmo ardea putat̃.
Heroicus ca. cũ. ab heros dĩ. vñ dĩ. Hoc ẽ herocium carmẽ. Heroica geſta q̃ ſũt de magnis viris ⁊ heriocis et heroicus inuenit̃ ꝑ dactilicus. qꝛ geſta herẽũ dactilico metro ſolẽt deſcribi. Vñ priſ. in. j. mino. di. de q̃dã verſu. Eſt em̃ dimetrũ iambicũ ꝯiunctũ penthimemeri heroice. i. dactilice. ⁊ coꝛ. pnſ. heroicus.
Herois. ab heros dĩ h̃ herois idis. i. baroniſſa. ſcꝫ vxoꝛ herois. ⁊ hinc intitulatus ẽ liber Oui. epl̃arũ. Incipit liber heroidũ. qꝛ fere oẽs eplẽ in eo cõtente ſũt miſſe ab heroidib⁹ ad viros. ⁊ ſi aliq̃. ibi ẽ miſſa a viro ad mulierem. nõ fuit de ꝓpoſito autoꝛis.
Heronic⁹ ca. cũ. i. heroic⁹ vł antiquus. ⁊ dĩ ab heroes et coꝛ. ni.
Heros. ab her vł herus dĩ hic heros herois. i. baro vł vir foꝛtis. ſapiẽs ⁊ potẽs. q̃ſi vir her⁹ ⁊ q̃ſi dñs t̃re. Vel dĩ heros q̃ſi ethereus. qꝛ ꝑ ſapiã ⁊ foꝛtitudine celo dignus ẽ. Pꝛoprie q̃dẽ heroes dicũt̃ q̃ olim poſt moꝛtẽ credebant̃ deificari ob ſua merita. vt hercules eneas. et ꝯſiles. Eſt em̃ h̃ nomẽ tractũ a iunone. Grece em̃ iuno dicta ẽ hera. Vñ q̃dã eius fili⁹ heros dictus ẽ. ſ; h̃ fabula myſtice ſignat hic ꝙ aer iunoni deputat̃ vbi volũt heroas habitare. Quo noĩe appellãt alicui⁹ meriti aĩas defũctoꝝ. q̃i viros ethereos vel aereos. vł celo dignos ꝓpt̃ ſapiãꝫ ⁊ foꝛtitudinẽ ab her. g̃ vł her⁹ vł hera deriuat̃ heros rois. ⁊ qđ dĩ her⁹ q̃i ethere⁹ ł aere⁹ ety. ẽ
Herus. ab her dĩ hic her⁹ ri. i. dñs terre. vel ab hereores. qꝛ alij innitunt̃ ei. Unde hec hera. i. dña. ⁊ coꝛ. he. Vñ eſopus. Vtiliter ſeruit nemo duob⁹ heris.
Heſdras dre. interpretat̃ adiutoꝛ.
Heſito. ab heſo ſas. dĩ heſito tas. taui. verbum freq̃n. qđ ſepius ꝑ dubitare inuenit̃. vñ h̃ heſitatio onis. Et hinc h̃ heſitatiũcula le. di. ⁊ hic ⁊ h̃ heſitabilis et h̃ le. i. dubitabilis. ⁊ hic heſitatiuus ua. uũ. i. dubitatiuus. et heſitabũdus da. dum. ſilis heſitanti vel dubitanti.
Heſo ſas. ab hereo res. heſi ſum. ſu. u. in o. fit heſo ſas. verbum frequen. ſed nõ eſt in vſu.
Heſperia. ab heſperus dĩ hec heſperia rie. i. hiſpania. ab heſpero ſtella q̃ in ea p̃te lucet. ⁊ h̃ eſt vera heſperia reſpectu italie. q̃ dĩ ſilr̃ heſperia. Siquidẽ heſper⁹ fuit frater atlantis q pulſus a germano italiã tenuit. eãqꝫ de ſuo noĩe vel noĩe priſtine regionis quã reliq̃rat heſperiã appellauit. Si g̃ dicas heſperiã ſine additamẽto italiã ſignat. Si addis aliquid ſƺm diuerſa addita põt ſignificare nunc hiſpaniã. vt ſi dicas vltimã vel aliq̃d tale. Nunc italiã. vt ſi dicas magnã vel ꝯſilẽ. ⁊ hinc heſperius ria. riũ. i. hiſpanus vel italicus. ⁊ h̃ heſperes ri des. italia vł hiſpania. ⁊ hinc filie atlantis dicte ſũt heſperides vel ab hiſpania. vel a patruo heſperon.
Heſperides in heſperia vide.
Heſperus. Heſpera re. dicũt greci. i. hoꝛa q̃ eſt inter diẽ vel noctẽ. vel ecõuerſo inter noctẽ ⁊ diem. Vñ hic heſperus ri. ſtella occidẽtalis q̃ in veſpe poſt ſolẽ apparet. Hec etiã dĩ veſperus. ⁊ veſper coꝛ. ſpe.
Heſter quedã mulier fuit. ⁊ eſt indecli. ⁊ acuit̃ in fine.
Heſternus. ab heri dĩ heſternus na. nũ. ꝑ herinus cã alteruitatis vitande. heſternus dies ſcꝫ heri. ⁊ heſternus cib⁹. i. heri coctus. ſ. ab heri ſeruatus.
Hetheus a. um. pdu. pnſ.
Heu eſt interiectio dolentis. Inuenit̃ etiaꝫ eu. ſine h. vide in ſuo loco.
Hex dicunt greci ſex.
Hexa grece. i. ſex. ⁊ inde apud nos hexas dis. i. ſex.
Hexas dis. in hexa vide.
Hexameron cõponit̃ ab hexa qđ eſt ſex. ⁊ meros qđ ẽ dies. Inde hexameron. i. liber ſex dierum.
Hexameter cõponit̃ cũ hexa qđ eſt ſex ⁊ metruꝫ. inde hexameter tra. trũ. verſus cõſtans ex ſex metris vel pedib⁹. Et coꝛ. pnſ. naturaliter hexametrũ. Vñ quidam Fungit̃ hexametrũ pedib⁹ ſex mobile metrũ.
Hexaptotus ta. tũ. cõpo. ab hexa qđ ẽ ſex. ⁊ ptotos caſus. ⁊ dĩ hexaptotus ta. tũ. nomẽ ſex caſus hñs. ⁊ coꝛri. pnſ. Vñ illa noĩa dicunt̃ hexaptota. q̃ in vno numero ⁊ genere ſex diuerſas terminatões habent in diuerſis caſib⁹. vt vnus.

H ante I

Hiacus ci. maſ. ge. i. bachus. ⁊ dĩ ab hio as. qꝛ facit venas hiare. Virg. Populus alcide g̃tiſſima vitis hiaco
Hiades. hiados grece latine dĩ pluuia. vñ h̃ hyas dis. q̃dã ſignũ celeſte. ⁊ q̃libet ſtella illius ſigni p̃t dici hyas. ⁊ h̃ ſignũ ẽ in frõte tauri. ⁊ dicũt̃ hyades ab hyados qꝛ oꝛtu ſuo efficiunt pluuias. vñ et latini ſucculas illas appellãt. vł dicunt̃ hyades ab ydoꝛ qđ ẽ aq̃. ⁊ coꝛ. pnſ. hyades. vñ i auroꝛa. grece dicũt̃ hyades gutte pluuiaꝝ
Hyalin grece latine dĩ vitrũ. vñ h̃ hyalũ li. q̃dã genus puriſſimi vitri. Hinc hyalinus na. nũ. i. vitreus. et acuit̃ in fine hyalin.
Hyas dis. in hyades vide.
Hiatus tus. in hio as. vide.
Hyberaſnenias. in nenia vide.
Hybernus. ab hyems dĩ hic hybern⁹ na. nũ. Hybernũ tp̃s ẽ inter hyemẽ ⁊ ver. q̃ſi hyeme vernũ. qđ tp̃s plerũqꝫ a p̃te totã hyemẽ ſignat. Heſdre. ij. ca. xxv. dicit̃ Multitudo magna ẽ ⁊ tp̃s hyberniũ. vñ h̃ hybernũ ni et h̃ hybernaculũ li. ꝑ eodẽ. ſ. domus in q̃ hyemam⁹ in expeditõe. ⁊ hyberno nas. idẽ qđ hyemare. vł in hybernis moꝛari. ⁊ h̃ hybernia nie. ꝓuincia q̃dã. qꝛ ibi ſit hyems p̄cipue dura. vñ hybernus na. nũ. Et hybernicus ca. cũ. ⁊ hic ⁊ h̃ hybernenſis ⁊ hoc ſe. gentilia.
Hiberus ri. maſ. gen. fluuius hiſpanie. vñ hec hiberia rie. dicta eſt hiſpania. Et hinc hiberus ra. rum. gentile Et nota ꝙ hiberus gentile deſignat gentem hiſpanie et quemlibet de illa gente. Et cã differentie ad nomen

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

fluuij apocopatꝰ ab autoribꝰ nr̄ſ tm̄.⁊ dꝛ̄ biber ra.rū.⁊ biber bri.⁊ hinc biber eris.nomē alterius gētis ab biberis ꝑfecte q̄ eſt vltra armeniā.ita di.hug.⁊ ꝓdu.penſ. biberus. De h etiā di.priſ.tractās de noibꝰ ſcd̓e declinatōis. In er.inquit tam maſculinoꝝ latinoꝝ q̄ꝫ grecoꝝ inueniunt.vt caper pri.biber bri.qd̓ ꝑ apocopā extreme ſyllabe ꝓlatū ſolū in hac declinatōe ꝓdu.er.⁊ ab eo cōpoſitū.vt celtiber beri. Celte eī dicunt galli.⁊ biberi hiſpani. Inde dicunt celtiberi mixti ex vtraqꝫ gēte ꝓli. Vn̄ luca. Et celte miſcētis nomē hiberis. Dꝛ̄ tn̄ ⁊ biber beri.ꝓ hiſpania.⁊ biber beris.qn̄ de illa gēte loq̄mur q̄ ē iuxta armenios. Et biberus ri. fluuius. vn̄ luca.in.iiij. Qui pſtat t̄ris tibi nomē aufert biberꝰ

Hic hec h.huius huic ꝓnomen eſt ſcd̓i modi.et ē huic monaſyllabū. Vn̄ di.priſ.tractās de vtō ſcd̓e declinationis. Ait em̄. Illud q̄ꝫ poſſumus ſcire ꝙ hn̄ q̄ꝫ cui ꝓ monaſyllabis accipiūt metrici ⁊ huic. Dis em̄ gt̄s in us deſinens vna ſyllaba vult ſuꝑare dtm̄. vt ille illius illi. Itē hi et his pl̄ales de hic debent ſcribi ꝑ vnū i. Item he pl̄ale ꝑ vnū e.ſcribi dꝫ ⁊ aſpirari. Sed ij.⁊ ijs.pl̄ales huiꝰ ꝓnois is ea id.ꝑ duo i.ſcribūt.ad dr̄iam̄ de eo is it.⁊ i.verbis.ſicut dicā in is ea id. Itē vt dicit pſ.in.xij. Hec ſyllabica adiectio ce.addebatꝰ huic ꝓnoi hic hec hoc ꝑ omēs caſus apud latinos.⁊ dicebatꝰ hicce hecce hocce. Nūc vero additꝰ huic ꝓnoi in his caſibꝰ qui in s.deſinunt euphonie cā.vt huiuſce.hiſce.hoſce.haſce.

Hiebuſei in hierlīm ſalē eſt.

Hyemicula le.dimi.ꝑua hyems.

Hyems.ab hyemis qd̓ eſt dimidiū dꝛ̄ hec hyems mis. q: tūc breuiori ⁊ diminuto vſqꝫ ad medietatē vꝫ vltra ſolueritꝰ circulo. Et nota ꝙ in h noīe hyems nō eſt p. nec i.cōſonās h vocalis qui repn̄tatꝰ ꝑ y.⁊ formatꝰ gtūs a ntō interpoſita i.vt hyems mis.⁊ eſt hyems frigida ⁊ humida. Vide in eſtas ⁊ in elementū.⁊ eſt duarū ſyllabarū hyems.⁊ hinc hic ⁊ hec hyemalis ⁊ h le.et hyemo mas.id eſt in hyeme demorari.vel in tempeſtate more hyeme ſeuire.

Hierapolis quedā ciuitas.pnſ.cor.

Hieremias interp̄tatꝰ excelſus dn̄i.q: dictū eſt ei. Ecce cōſtitui te ſuꝑ gentes ⁊ regna.⁊ acuit pnſ.

Hieronymus interp̄tatꝰ ſacra lex. Fuit em̄ ſanctus.i. firmus.vel mūdus.vel ſanguine tinctus.vꝫ ſacro vſui deputatus.ſicut vaſa tēpli dicebātꝰ ſacra.q: ſacro vſui deputata. Fuit eī ſanctus.i.firmus in bono ope.ꝑſeuerantia.longanimitate.mūdus in mente ꝑ puritatē.ſanguine tinctus ꝑ dn̄ice paſſiōis meditationē.ſacro vſui deputatus ꝑ ſcripture ſacre expoſitionē ⁊ interp̄tatōꝫ Dicitꝰ ⁊ lex ꝓpter regularē diſciplinā quā monachos ſuos docuit. Vel q: ſacrā legē expoſuit et interp̄tatus fuit.ſicut dicā in interpres. Et ſcias ꝙ cū olim in ecclīa vnuſquiſqꝫ caneret qd̓ volebat. Theodoſius imꝑator damaſum papā rogauit.vel alicui viro docto eccleſiaſticū officiū cōmitteret ordinandū. Ipſe igitꝰ ſciēs hieronimū in lingua latina greca ⁊ hebraica ꝑfectum.⁊ in omni ſcīa ſummū.eidē ꝑdictū officiū ꝯmiſit. Hieronymus ergo pſalteriū ꝑ ferias diſtinxit.⁊ vnicuiqꝫ ferie ꝓpriū nocturnū aſſignauit.ac gloria pr̄i ⁊c.in fine cuiuſlibet pſalmi dicendū inſtituit. Deinde ep̄las ⁊ euāgelia ꝑ anni circulū decantādas.ceteraqꝫ ad officiū ꝑtinētia ꝓter cantū rōnabilꝛ ordinauit. Miſitqꝫ idem de bethleē ad ſummū pontificē.⁊ tam a papa q̄ꝫ a cardinalibus fuit valde approbatū ⁊ ꝑpetuo autēticatū. Tandē aūt ī ore ſpelūce vbi dn̄s iacuit monumētū ſibi ꝯſtruxit vbi expletis.xcviij.annis ⁊ menſibꝰ ſex ſepultus fuit.

Hieroſolyma in hierlīm vide.⁊ cor.pnſ.

Hieroſolymipeta te.pnſ.cor.cōis ge.ꝑegrinus qui petit hierlīm.⁊ cōponitꝰ cum hieroſolyma.⁊ peto tis.

Hieruſalē. Hiebꝰ ꝓpriū nomē fuit cuiuſdā viri.vnde hiebuſeus ſea.ſeū. Hiebuſei edificauerūt hierichō. vn̄ et dicta eſt hierochio q̄ſi hiebico. q: hiebꝰ hieruſalem ampliauit.ideo hieruſalē dicta eſt hiebꝰ. Siquidē hieruſalē primo dicta eſt ſalē.a cōditore qui dicebatꝰ ſalē. Ad hebre.vij.ca. Poſtea dicta eſt hiebꝰ.ab ampliatore qui vocatus eſt hiebꝰ. Vel a hiebuſeis habitatoribꝰ Poſtea illis duobꝰ noibꝰ cōiunctis ꝑ cōpoſitionē.ſcꝫ hiebꝰ ⁊ ſalem.dicta eſt hieruſalē q̄ſi hiebuſalem. Et ſic videtꝰ h nomē eē ꝓferendū ꝑ gemināū s.h dic ꝙ in ꝯpoſitione vnum s.abijcitꝰ. Hec poſtea a ſalomone dicta eſt hieroſolyma q̄ſi hieroſalomonia. Et no.ꝙ inuenitꝰ hec hieroſolyma me.⁊ hieroſolyme marum.⁊ hieroſolymis indecli.in eodem ſenſu.ſ.ꝓ illa ciuitate ⁊ hec etiā corrupte a poetis ſolyma dicta ē.⁊ poſtea a helio adriano.vocata eſt helia.in ipſa eſt ſyon que hebrayce ſpeculatio interpretatꝰ.q: in ſublimi conſtructa ⁊ de longe venientia contemplatꝰ. Hieruſalē aūt grece.latine pacifica vel viſio pacis interpretatꝰ. Et ſcias qd̓ hieruſalem hyſtorice eſt nomen ciuitatis cuiuſdā. Tropologice eſt typus anime fidelis. Allegorice figura eſt eccleſie militantis. Anagogice typum gerit eccleſie triumphātis.vt plenius dictū eſt in allegoria. Et ſcias q: ciuitas hieruſalem.euerſa eſt a nabuchodonoſor.reſtituta aūt eſt a neemia ⁊ a ieſu ſummo ſacerdote. Euerſa vero a romanis.reſtituta eſt ab helio adriano. ſed nō in eodē loco nec in priſtinū ſtatum.vt di.gloſa ſuꝑ illud Iſaie xxv. Poſuiſti ciuitatem in tumultū vrbem fortē in ruinam.ꝙ aūt in alio loco ſit modo hieruſalem q̄ꝫ eſſet cū fuit dn̄s crucifixus.patet ex hoc.quia locus in quo crucifixus eſt dn̄s.⁊ ortus in quo ſepultus eſt.modo ſūt in medio ciuitatis.⁊ tunc erant extra. Vn̄ ap̄ls ad Heb. ca.xiij. Propter qd̓ ieſus vt ſanctificaret ꝓplm̄ ꝑ ſuū ſanguinem extra portam paſſus eſt. Vide etiā in ariel.

Hieu ꝓprium nomen viri eſt.⁊ interpretatꝰ patiēs vel faciens ſiue cōmotus aut cōmotio.

Hiezechiel ꝓpriū nomen cuiuſdā ꝓphete.

Hilaramen mis.ge.neu.i.leticia vel gaudiū.⁊ dꝛ̄ ab hilaro ras.⁊ ꝓdu.pnſ.nꝛ̄i.

Hilareo ab hilaro ras.dꝛ̄ hilareo res.rui.i.eſſe vel fieri hilarē. Et hinc hilareſco ſcis.inchoa.⁊ cōponitꝰ exhilareo res. Et exinde exhilareſco ſcis.inchoa.⁊ cor.la.

Hilarius rij.quidā ſanctus dictus ab hilaro ras.quia ſemꝑ fuit hilaris in ſeruitio dei.⁊ hinc hilario onis.pro alio ſancto. Vel dꝛ̄ hilarius q̄ſi alarius.ab altus ⁊ ares virtus.q: fuit altus in ſcīa.⁊ virtuoſus in vita.ſed potius eſt etymologia q̄ꝫ cōpoſitio.

Hilaro ras.i.letificare.vn̄ macrobius. Verba nō minus q̄ꝫ vinū hilarent cōuiuiū. Et cōponitꝰ cum ex ⁊ dꝛ̄ exhilaro ras.i.valde hilarare. Inde hic ⁊ hec hilaris et hoc re.i.letus.iocundus.⁊ cōꝑatꝰ rior.ſimus.vn̄ hilariter rius.ſime.aduer.⁊ hec hilaritas tatis. Hilaro cum oībꝰ ſuis cōpoſitis eſt actiuū ⁊ cor.la.vn̄ Hora.in epi. Oderunt hilarem triſtes triſtemqꝫ iocoſi.

Hilus li.maſ.ge.⁊ hilum li.granū putamen qd̓ adheret fabe vel medulla pēne.ſ.illud tenue qd̓ eſt in medio penne.vide in nihil.

Himen nis.maſ.gen.eſt membranula illa in qua puer inuoluitꝰ in vtero matris.que alio noīe matrix dꝛ̄ in q̄ ſunt ſeptem cellule forma humana impreſſe nec plꝛes. vnde nō contingit plures q̄ꝫ ſeptē pueros ſilꝛ concipi a muliere.vn̄ hic hymeneus nei.deus nuptiarū.quia ꝑtinet ad hmōi officium.ſcꝫ ad creationem.⁊ ſm̄ hoc hymeneus dꝛ̄ vis illa retentiua ſeminis ex qua habent ꝓcreari puerperia.⁊ dꝛ̄ vis illa deus ſm̄ conſuetudinem antiquorum qui quamlibet eſſentia in qua aliquid diuinitatis aliquā ſcꝫ emulationem diuinitatis reperiebant deum vocabant.vn̄ naturalem vim terre ꝓducēdi vinū vocabant deum.ſ.bachum naturalē.vim terre ſegetes ꝓducendi vocabant cererem. Qualitates etiā elementorum naturales vocabant deos.q: ſuā viderentur habere vim in cōpoſitiōe corporū. Silꝛ ⁊ ſtellas.hec em̄ videntꝰ habere rationalē effectū in his inferioribꝰ.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Idẽ q̃ꝫ de ſciẽtijs et ꝟtutibꝫ. q̃ ſũt bona gratuita. cuꝫ
etiã in vitijs ſit q̃dã emulatio deitatis .i. domare vicia.
inde dij dicebãt᷑. Ul᷑ hymeneus dictꝰ ẽ a q̃dã atheni-
enſi hymeneo noĩe. q̃ felicit᷑ vſꝰ ẽ nuptijs. ſiq̇dẽ hyme
neus athenienſis iuuenis amore cuiuſdã forma paris
ꝫ nobilitatis ſupioris inarſerat. ꝫ ob generis imparili-
tatẽ repulſã paſſus int᷑ ꝟgines virginali habitu cõuer
ſatus. ⁊ a piratis int᷑ virgines captiuatus. et tãdẽ vir
eẽ dephẽſus. ad ſuos remiſſus ẽ. vt gentibꝫ virginuꝫ ea
rũ facile nũciet. vl᷑ dicat reditũ. ea tñ lege vt eiꝰ quã pe
teret vti cõiugio ꝯcederet᷑. ꝯcedit᷑. red dũt᷑ ꝟgines. fit
ille voti ſui cõpos. ſalua lege ſue ꝯditõis. Uñ innole-
uit ꝯſuetudo. vt q̇ cũq̃ꝫ nuberet. eũ tãq̃ deũ nuptiarũ
inuocaret. qꝛ felicit᷑ amore ſuo vſus ſit. Hymeneꝰ aũt
q̃nq̃ꝫ ponit᷑ ꝓ nuptijs. q̃nq̃ꝫ ꝓ coitu. ⁊ int᷑ꝓtat᷑ dormi-
ens. ſꝫm hug. Et vt dic᷑ Pap. dij vl᷑ dei q̇s pagani de-
os aſſerũt. oliꝫ hoĩes fuiſſe ꝓdũt᷑. et ꝓ vniuſcuiuſq̃ꝫ vi
ta a ſuis poſt mortẽ coli ceperunt. i q̃ꝫ etiã laudes po
ete carmia ꝯpoſuerũt et in celos eos ſuſtulerẽt. Nã q̃-
rũdã inuẽtiões artiũ ⁊ cultrũ repiſſe dicũt᷑. vt eſculapiꝰ
medicinã. fuerũt etiã viri fortes aut vrbiũ ꝯditores. q̇-
bus mortuis hoĩes q̇ eos dilexerũt ſimulacra finxerũt
vt haberent aliq̇d ex imaginũ ꝯtẽplatiõe ſolatiuꝫ. ſed
paulatiꝫ ħ honor ꝑſuadẽtibꝫ demonijs ita ĩ poſteros
irrepſit. vt q̇s illi ꝓ ſola nominis memoria honorauerũt.
ſucceſſores deos extimarẽt atq̃ꝫ colerẽt. Hoc etiã
innuit᷑ in li. ſapiẽtie ca. xiiij. de hoc vide in iupiter.

Hymeneus nei. pnl᷑. ꝓducit. Ouid. Maior hymeneꝰ
adẽ ñ illi gr̃a lector. Itẽ ouid. Ecce vacãt hymeneo ⁊
ignibꝫ atria fumãt. Uide in hymen.

Himnicanꝰ ni. q̇ canit hymnos et ꝯponit᷑ ab hymnꝰ
⁊ cano. et cor. ca.

Hymnidicꝰ ca cũ. q̇ dicit hymnos. Uñ in q̃dã omel᷑.
Ibi chori angelorꝫ hymnidici .i. laudes dei dicẽtes. et
cor. di. licet ꝯponat᷑ ab hymnꝰ et dico cis. teneꝫ ꝟo na-
turã huiꝰ ꝑteriti dixi q̇d naturalit᷑ cor. pmã. vt oſten-
di ĩ dico cis.

Hymnigraphꝰ pha. phũ. hymnorꝫ ſcriptor. vñ ħ hym
nigraphia phie. hymnorꝫ deſcriptõ. ⁊ cor. gra.

Hymniloquꝰ q̃ quũ. q̇ loq̇t᷑ de hymno ab hymnꝰ ⁊ lo
quor ꝯponit᷑ ⁊ cor. lo. Itẽ ꝓ eodẽ hymnilogꝰ ga. gũ.
ab hymnꝰ et logos. Uñ ħ hymnologia gie. ſmo vel
laus de hymno.

Hymnio ab hymnꝰ dr̃ hymniſo ſas. et hymnio onis.
ambo ꝓ laudare. vl᷑ hymnos cãtare.

Hymniſta ſte. cõ. ge. ẽ q̇ facit vl᷑ cãtat hymnos. et dr̃
ab hymnꝰ ni.

Hymniſo ſas. in hymnio nis. vide.

Hymnulus li. di. ꝑuus hymnꝰ.

Hymnꝰ ni. maſ. ge. i. laus dei cũ cãtico. Proprie enim
hymnus cãticũ ẽ. cõtinẽs laudeꝫ dei. Si g̃ ſit laus ⁊ nõ
ſit dei. nõ ẽ hymnꝰ. Si ſit laus et ſit dei et nõ cãtet᷑ non
hymnꝰ ẽ. Si g̃ in laude dei dr̃. et cãtat᷑. et tũc ẽ hymnꝰ
cui ꝯtrariũ ẽ trena. que ſũt carmia lamẽti ⁊ funeris.

Hin q̃dã menſura ẽ. ſ. ſextariꝰ. et ẽ indecli.

Hinnio nis. niui nire. nitũ. ꝑ gemminũ. eq̃rꝫ ẽ. Hiere.
v. Unuſq̇ſq̃ꝫ ad vxoreꝫ ꝓximi ſui hinniebat. ⁊ cõpo.
cũ ad et cõ. et fit adhinnio nis. i. valde hinnire. ⁊ cohin-
nio nis. i. ſil᷑ hinnire. et ẽ neu. cũ oĩbꝫ ſuis ꝯpo.

Hinnitus tus tui. ꝑ gẽminũ n. clamor ẽ eq̃rꝫ ⁊ ꝓducit
ni. ⁊ deriuat᷑ ab hinnio nis. Iob. xl. Aut circũdabit col
lo eius hinnitũ.

Hio hias. aui are. i. os apire. et ẽ tractũ a feris. quarũ
auiditas oris aptione mõſtrat᷑. Uñ ⁊ ponit᷑ q̃nq̃ꝫ ꝓ de
ſiderare. et q̃nq̃ꝫ ꝓ deficere. ⁊ ẽ tractũ a canibꝫ q̇ q̃ñ de
ficiũt hiãt. ⁊ ꝓ fatigari etiã ponit᷑. q̇d ſilr̃ tractũ ẽ a ca
nibꝫ. et ꝓ rũpi. etiaꝫ ponit᷑ vl᷑ ꝓ ſcindi. vl᷑ apiri q̃cũq̃ꝫ
res ſit. et ꝯpo. cũ in. et dr̃ inhio as. et ẽ neu. cũ oĩbꝫ ſuis
ꝯpo. et ab hio deriuat᷑ hiatꝰ tus tui. i. fiſſura aptio t᷑re
ꝑruptio terre ꝓfũda q̃ſi itꝰ. ꝫ ꝓprie hiatus ẽ oris hoĩs
aptio. Itẽ ſcias ꝙ hiatus ẽ q̇ddã viciũ q̇d ꝯtinet᷑ ſub
barbariſmo. vñ dic᷑ Donatꝰ. Fiũt aũt barbariſmi per
hiatus. et dicũt᷑ hiatus. quotiẽs due vl᷑ plẽs vocales ꝓ
nũciãtur ſil᷑. vt muſa amabit. vl᷑ muſe aonides.

Hir. vigil interꝓtatur.

Hircania nie. dr̃ q̃dã ſilua q̇ ſubiacet ſcythie. vñ hec
hircania nie. dr̃ q̃dã regio illi ſilue adiacẽs. et hic hyr
canus na nũ. pnl᷑. ꝓdu. Et hyrcaniꝰ nia niuꝫ. Aurora.
Poſt annos plẽs hyrcanꝰ ſurripit vnũ.

Hircinus. ab hircus dr̃ hircinus na nũ. pnl᷑. ꝓdu. Et
hircoſus ſa ſũ. in eodẽ ſenſu. q̇ ẽ fetidus inſtar hirci. q̇
q̇ ſudore corꝑis fetido fetet. et ꝓdu. ci. Hircinꝰ etiaꝫ
eſt poſſeſſiuũ de hircus.

Hircus ci. in hircus eſt.

Hirquulꝰ li. di. maſ. ge. puer libidinoſus et laſcinꝰ. vt
hircus. et q̇ oculos ſꝑ retorquet ad angulos ex nimia
laſciuia. Et deriuat᷑ ab hircꝰ vl᷑ hirquus.

Hirquus qui. maſ. ge. ſꝫm ſuetoniũ ẽ oculorꝫ angulus
vbi putredo colligit᷑. Et qꝛ ex nimia laſciuia ⁊ luxuria
ſolẽt q̇dã oc̃los retorquere ad hirquos. inde dr̃ ħ hir-
cus ci. i. caper. ſ. animal laſciuũ et petulcũ et feruẽs ſꝑ
ad coitũ. Cuius oculi ad libidinẽ in trãſuerſuꝫ aſpici-
unt. et ad hirquos retorquẽt᷑. et inde dictus ẽ hircus.
Dicitur. n. in naturali hiſtoria hircos ita eẽ libidino-
ſos vt i ndignẽt᷑ ſi videãt aliq̇s coeũtes vt in eos impe-
tũ faciũt. et inde hirculꝰ li. vl᷑ hirciolus li. dimi.

Hirſutus ta tũ. i. aſper pilis. vl᷑ piloſus vt hircꝰ. vnde
hirtus ta tũ. ꝑ ſyncopã ꝓ hirſutus ta tuꝫ. Uñ de ſcõ
ioanne dr̃. Prebuit hirtũ tegimẽ camelꝰ artubꝫ ſacris
Proprie q̇dẽ ẽ hirſutꝰ cuiꝰ pili erecti extãt. et ꝓducit
pnl᷑. hirſutus. et deriuatur ab hircus ci.

Hirtus. in hirſutus vide.

Hirudo dinis. i. ſãguiſuga. ⁊ dr̃ ab hereo res. qꝛ carni
adhereat et ꝓdu. ru. Uñ hora. Nõ miſſura cuteꝫ niſi
plena cruoris hirudo. vñ hirudineus nea neũ. et hiru
dinus na. nũ. in eodẽ ſenſu. Inuenit᷑ ħ hirũdo dinis.
ꝑ n. ꝓ quadã aue. vñ ꝟſus. Ales hirũdo volat. nat hi
rudo. agitat᷑ arũdo. vl᷑ ſic. Cãtat hirũdo fugit hirudo
creſcit arundo.

Hiſco ſcis. incho. q̇d deberet facere hiaſco ab hio as.
addita co. ſed cã vitãdi hiatũ facit hiſco. Et cõpo. cũ
de. et dr̃ dehiſco ſcis. i. valde vl᷑ deorſuꝫ hiſcere. Inde
dehiſcens entis.

Hiſpanienſis in hiſpanus vide.

Hiſpanus fuit q̇dã rex ꝯditor hiſpanie. vñ dicta ẽ ħ
hiſpania nie. et hinc hiſpanus na nũ. gentile et poſſeſ-
ſiuũ. et hic et ħ hiſpaniẽſis et ħ ſe. gentile. Et hꝫ ſex ꝓ
uincias. ſ. terraconẽſem. cartaginenſẽ. luſitaniã. galice
am. beticã et trãſfretũ in regiõe affrice tingitaniam. et
ſunt due hiſpanie. ſ. citerior q̇ in ſeptẽtrionali plaga a
pirenio vſq̃ꝫ ad cartaginẽ porrigitur. Ulterior que ĩ
medio a celtiberis vſq̃ꝫ ad gallicanũ fretũ extẽditur.
Citerior aũt et vlterior dicta ẽ q̃ſi citra vel vltra. Sꝫ
citra q̃ſi citra terras et vltra vel ꝙ vltra ſit. vl᷑ qꝛ non
ſit poſt hãc vlla alia terra.

Hiſpidus. ab hircus dr̃ hiſpidus da dũ. i. aſꝑ. ſetoſꝰ.
piloſus. hirſutus. ſq̃lidus. et cor. pnl᷑. hiſpidus.

Hiſter ſtri. maſ. ge. fluuius ẽ q̇ et danubius dr̃. vnde
hiſtri dicti ſunt. Siq̇dẽ de colcho inſula q̃dã miſſi ad
ꝑſequendas argonautas in ponto intrauerũt hiſtruꝫ
fluuiũ et idẽ a vocabulo amnis quo a mari receſſerũt
hiſtri dicti ſũt. Inde hec hiſtria ſtrie. dicta ẽ terra quã
incoluerũt. Unde hiſter ſtra ſtrũ. gentile. Et ħ hiſtrix
cis. q̇ddã animal q̃drupes ſpinoſũ. qꝛ in terra illa abũ-
dat. et ꝓdu. ſtri.

Hiſterion. i. geſticulari.

Hiſtoria. Hiſtorin interꝓtatur videre vl᷑ cognoſce-
re. vnde hec hiſtoria. Antiquitus enim nullus ſcribe-
bat hiſtoriam niſi qui interfuiſſet et ea que ſcribenda
eſſent. vidiſſet. Uel ideo dicitur hiſtoria ab hiſtorin.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

q: diu p̄terita ad nr̄am memoriā et noticiā reducit. ē aūt hyſtoria res geſta a memoria hoīm. ꝓpter vetuſtatē remota. In nr̄o tñ vſu. ⁊ ſi nup vl' aliquātulū retro res geſta ſit. tñ dr̄ hiſtoria. Inde hiſtoriola le. dimi. ⁊ p cōpoſitiōem hiſtoriographus phi. deſcriptor hiſtoriaꝝ. Vñ h̄ hiſtoriographia phie. hiſtorie deſcriptio. Et hiſtoriographo as. i. hiſtoriaꝫ deſcribere. vl' depingere deſignare. Et in eodē ſenſu hiſtorios. et ſūt actiua. et cor. pnl'. hiſtoria.

Hiſtoricus ci. q̄ hiſtoriā deſcribit vl' narrat. et cor. ri. et pōt adiectiue declinari.

Hiſtoriographus. pnl'. cor. in hiſtoria ē.

Hiſtrio ab hiſteriō qd̄ ē geſticlari dr̄ h̄ hiſtrio onis. q̄ſi hiſterio. i. geſticulator. ioculator. q̄ diuerſos geſtꝰ et habitꝰ hoīm ſcit repn̄ſentare. Vñ hiſtriones dicebātur rep̄ſētatores cōediaꝝ qui in recitatiōe laruas ſue faciei apponētes rep̄ſentabāt habitꝰ et geſtꝰ diūſoꝝ.

Hiſtrix cis. in hiſter vide.

Hiulcus ca cuꝫ. i. hians. ſpiſſus. rimoſus. et dr̄ ab hio hias. In eſtate terra ē hiulca. cū ē fiſſa et rimoſa calore ſolis. et cōpo. ſemihiulcus ca cū. aliquātulum hiās. apertus ex pte.

H ante O

Hoc ē. et id eſt. ſūt due ptes. Et ad h̄ intelligēdū nō q̄ noīa ꝯponūt' cū v̄bis p oēs caſus excepto ntō ⁊ vtō vt dixi in t'cia pte in ca. de figura cōpoſita nois. Vñ patet q̄ cū dr̄. Marcus. i. tulliꝰ. vel marcus h̄ ē tullius Id ē. vel h̄ ē. nō pōt eē dictio ꝯpoſita. q: ꝯſtat ex ntō et verbo. et iō nō ſūt cōiūctiōes expoſitiue. vt q̄dā putauerūt. q: nec etiā talis ſpecies cōiūctionū inuēta ē. ⁊ ſic dicēdū ē q̄ ſūt' orōnes expoſitiue et nō dictiōes cōpoſite. Et illud ꝓnomē h̄ venit demōſtratiue. ⁊ h̄ ꝓnomē id relatiue. et' reſpicit intellectū p̄cedēt' termini et nō ſuppoſitū. et iō ſumit' in neu. ge. et in ſinglari numero.

Hodie adū. tpis. i. h̄ die. Et p ſȳ ponit'. et cōpo. ex h̄ et die. Inde hodiernꝰ na nū. et ꝓdu. e. die cū oīb; ſuis cōpoſitis. vt hodie ⁊ p̄die. q̄tidie.

Homerocētōas. Hiero. ī ep̄la ad paulinū di. Quaſi nō legerimus homerocentonas et v̄giliocentonas i. opuſcula de verſibus homeri et virgilij cōpoſita ⁊ ꝓdu. to. Et ſcias q̄ homerocētōas et v̄giliocētonas excerptōes q̄dā ſūt de libr' homeri et v̄gilij in duob; libris redacte in q̄b; multi v̄ſus p̄ter dictoꝝ autoꝝ intētiōem adaptāt' xp̄o. Quidā ſane excerptores librorū homeri et v̄gilij trāſcurrētes vbicūq; inuenerunt aliq̄d qd̄ ſue materie poſſent adaptare. pūcto ſignauerūt. vt q̄n ꝯpilarēt. ꝓmptiꝰ inuenirēt. et ab hmōi punctatiōe cētones dicūt' ſcripta ex v̄ſib; ꝯpilata. hincinde collectis. et ſ̄m materiā ꝯtinuatis. Cēto. n. vt dicūt ē v̄bū grecū idē qd̄ pungo. Inde dr̄ h̄ cēto onis. ideꝫ qd̄ pūctus. et declinat' hic v̄gliocēto onis. et h̄ homerocēto onis. Vñ v̄giliocētonas homerocētonas ſūt acti p'lales greci. et acuūtur in fine.

Homicida de. pnl'. ꝓdu. i. hoīem cedēs. i. occidēs. ⁊ cōponit' ab hoīe et cedo cedis. De homicidio caſuali habes in caſus.

Homicidiū dij. dr̄ ab homicida. i. hoīs occiſio.

Hominiū nij. ge. neu. i. hoīs ſuitiū. ab hō hoīs dr̄.

Homo ab humꝰ dr̄ h̄ ⁊ h̄ hō hoīs q̄ſi humo. q: ex humo ē effectus. Inde q̄tuor diminutiua. Vñ dic̄ p̄ſ. in iij. li. ab hō homunculꝰ dr̄. et homūcio homullꝰ et homullulꝰ. Nā vt ideꝫ in eodē dic̄. q̄ gemināt l. an̄ us. vl' a. vl' um. in ulꝰ nla ulū. faciūt iteꝝ diminutiua. vt homullꝰ homullulꝰ. Pauxillus pauxillulꝰ. Et pōt dici q̄ hō q̄tuor dimi. habuit ꝓpter eiꝰ q̄tuor trāſgreſſiones Prima fuit in p̄adiſo. Scd̄a legis naturalis. Tercia legis moſayce. Quarta legis euāgelice. Diminutꝰ eſt etiā hō i tp̄ib;. q: antiq̄ſſimi. vt dic̄ p̄ſ. i vj. li. Declinabāt hō homonis. h̄ mutata ē o. ꝓdu: in i. cor. ⁊ dicimꝰ hō hoīs. vñ Ennius. Vultures in ſiluis miſerūmandebāt homonem. Itē vt dic̄ Gre. in iiij. moraliū. Scriptura ſacra tribus modis appellat hoīem. ſ. p naturaꝫ ſicut ſcriptū ē i gene. Faciamꝰ hoīem ad ymaginē ⁊ ſimilitudinē nr̄am. Itē hoīem p culpā. ſicut ſcriptū eſt. Ego dixi dij eſtis et filij excelſi oēs. vos aūt ſicut homines moriemini. Ac ſi apte dicat. Sicut delinquētes obibitis. vñ Paulus dicit. Cū ſit inter vos zelus ⁊ cōtētio. nōne carnales eſtis. et ſ̄m hoīem ambulatis. Ac ſi dicat. Qui diſcordes mētes ducitis nōne adhuc ex rep̄henſibili humanitate peccatis. Itē hoīem p infirmitatē. ſicut in hieremia ſcriptū ē. Maledictꝰ q̄ ſpem ſuam ponit in homine. Ac ſi apte diceret in infirmitate. Itē dicit Grego. in omel'. aſcēſionis. Oīs creature hō aliq̄d hꝫ. Habet nanq; cōmune eē cū lapidib;. viuere cū arborib;. ſentire cū aīalibus. intelligere cum angelis. Si igit' cōmune hꝫ aliq̄d cū oīi creatura homo. iuxta aliquid omnis creatura hō. Hic nota q̄ de cōditiōe et vilitate hoīs loquens bernhardꝰ in Multi multa ſciunt. hoc eſt in quadaꝫ meditatiōe ſua. que ſic incipit. Multi multa ſciunt ſic dicit. Attende homo quid fuiſti an̄ ortū. et q̄d es ab ortu vſq; ad occaſuꝫ et quid eris poſt hanc vitā. Profecto fuiſti qd̄ ñ eras. ex vili materia poſtea factus es. et in viliſſimo pāno inuolutus. menſtruali ſanguine in vtero materno fuiſti nutritus. tunica tua fuit pellis ſecūdina. ſic indutus et ornatus ad nos veniſti. nec memor es q̄ ſit vilis origo tui. Forma fauor ppl'i. feruor iuuenilis. opeſq;. Surripuere tibi noſcere q̄d ſit hō. nihil aliud ē homo niſi ſperma fetidū. ſaccus ſtercoꝝ. et cib; vermiū. poſt hominē vermis. poſt fermē fetor et horror. Sic in nō hoīeꝫ. i. cinerē vertit' oīs hō. Cur ergo ſupbis hō. attēde q̄ fuiſti vile ſemē et ſanguis coagulatus in vtero. deinde miſerie huius vite expoſitꝰ et peccato. poſtea v̄mis et cinis. Cuiꝰ cōceptus culpa. naſci miſeria. viuere pena. mori anguſtia. Cur carnē tuaꝫ reb; p̄cioſis ſic ipīguas et adornas quā poſt paucos dies vermes deuoraturi ſunt in ſepulchro. Animā ḡ tuā cur nō adornas bonis opib;. q̄ deo ⁊ angel' p̄ſentāda ē in celis Quare aīam tuā vilipēdis et carnē ei p̄ponis. dominā ancillari et ancillā dominari. magna abuſio ē. Totus iſte mundus ad vnius anime p̄ciū extimari nō pōt Nō. n. pro toto mūdo iſto deꝰ animā ſuā daret. quaꝫ pro vna aīa dedit. Vide in curioſꝰ. Et nota q̄ iſte datiuꝰ frugi figuratiue et intrāſitiue adiūgitur cū omni caſu. cum vtroq; nūero. et cū quolibet genere cū hoc nomine homo. Eccl'i. xxxj. Homo frugi. i. homo bonus et vtilis. Quare deꝰ hoīem fecit. dixi in deꝰ. Iteꝫ vide in creo. Itē de quatuor ſtatib; hoīꝫ dicā in liberarū. Itē vide in infernꝰ.

Honeſtꝰ. ab honor dr̄ honeſtꝰ ta tū. q̄ nihil hꝫ turpitudinis quaſi honoris ſtatū ꝯſeruās. et cōpat' honeſtꝰ ſtior. ſimus. vñ honeſte ſtior. ſime. adū. et h̄ honeſtas tis. i. perpetuꝰ honor quaſi honor' ſtatꝰ. et ꝯpo. Inhoneſtꝰ ſta. ſtū. i. nō honeſtꝰ. et cōpatur. Itē ab honeſtꝰ honeſto as. i. honeſtū facere vel reddere. et cōponitur. Dehoneſto as. Inhoneſto as. i. valde honeſtare. vl' potiꝰ diffamare. vituparē. ab honeſtate remouere Et ſunt actiua ſ̄m hug. Priſ. aūt dicit. q̄ honeſtus format' ab honor. or. mutata in es. et aſſumpta tas. ſic a maior maieſtas.

Honor vl' honos. in honoro ras vide.

Honorculus li. pnl'. cor. i. puus honor.

Honorifico. Honor cōpo. cum facio. et dr̄ honorifico cas. i. honorare. honorē impēdere. vñ honorificus ca cū. et compat'. ſed eiꝰ ꝯpatiua non ſunt in vſu. et h̄ et hec et hoc honorificēs cētis. ſed nō eſt in vſu. tamē eius cōpatiua ſūt in vſu. Fit ergo quedā mixta cōpatio. ex cōpatiuis iſtius. et ex hoc poſitio honorificꝰ. et

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

dicitur honorific⁹ centioꝛ.ſim⁹.vnde honorifice cen-
tius.ſime.aduer. Et hec honorificētia tie.ab honorifi
cēs.i.honorabilitas. Itē ab honorifico hic et h̄ hono-
rificabil' et h̄ le.et ꝯpat' honorificabilioꝛ ſim⁹. Vn̄ bo
norificabilit' li⁹.ſime.adu̇.et h̄ honorificabilitas tatis.
et h̄ honorificabilitudo dis.vn̄ h̄ honorificabilitudi-
nitas et h̄ ē lōgiſſima dictō vt patȝ in h̄ v̄ſu. Fulget
honorificabilitudinitatib⁹ iſte.et coꝛ. pn̄l. honorifico
Honoro ras.raui.rare.i.honorē impēdere. cas.
Vn̄ honoratus ta tū.qui recipit et ipēdit honoreȝ.et
ꝯpat' honoratus tioꝛ.ſim⁹.vn̄ honorate ti⁹.ſime.adu̇.
et honoratoriusria riū.q̇ impēdit honorē.vl' qđ ē ho
nori.et hic et h̄ honorabil' et h̄ le.dign⁹ honorari.vel
apt⁹ honorare. Et dr̄ honorabil' q̄ſi honori abil'.i.ap-
tus vt recipiat vl' tribuat honorē. Et ꝯpat' honorabi
lis lioꝛ.ſim⁹.vn̄ honorabilit' li⁹.ſime.adu̇.et h̄ honora
bilitas tat῾. Et ꝯponit' inhonorabil'.i.nō honorabil'.ꝛ
ſilr cōpat'. Itē ab honoro h̄ honos vl' honoꝛ.et ē ho-
noꝛ in honorāte. Et attēdit' honoꝛ nō ſolū in reuerē-
tia.ſ etiā in adminiſtratiōe eoꝝ q̄ ſūt corꝑi neceſſaria.
Et vt dic̄ Philo.iiij.ethi. Virtut῾ ꝑmiū honoꝛ ē ꝛ at
tribuit' bonis. Et aug.in de ciui.dei loq̄ns de vero ho
nore patrie celeſtis di. Honoꝛ ille nulli denegabit' di
gno.nulli ꝯcedet' indigno. Itē de honore ſiue ꝑmatu
dic̄ Criſ. Primat⁹ fugiētē ſe deſiderat.deſiderātē ſe
odit. Et ſcias ꝙ hiero.dic̄ ſuꝑ iſto v̄bo. Honora pa
trē tuū et matrē tuā. Sȝ ſi a vero p̄re te n̄ ſepat tādiu
cito carnis copula q̄diu ille ſuū nouerit autorē. Ideȝ.
Ecce adu̇ſari⁹ xp̄m in pectore tuo conat' occidē ſi par
uul⁹ ex collo pēdeat nepos lȝ ſparſo crine ſciſſiſq̄ȝ veſti
b⁹ vbera q̄b⁹ te enutrierat mr̄ oſtēdat.lȝ in limīe p̄r ia
ceat ꝑ calcatū ꝑge p̄reȝ ꝑ calcatū ꝑge mr̄eȝ.ſicc῾ ocul'
ad vexillū xp̄i euola.ſolū pietat῾ gen⁹ ē ī hac re eē cru
delē. Honoro ꝯpo. abhonoro ras. cohonoro ras.i.
ſil' honorare.dehonoro ras.exhonoro ras.i.vituꝑare
eſ' honorē facē vl' ponere.et inhonoro ras.i.nō hono-
rare.cōtra honorē facere.vituꝑare. Honoro actiuū
ē cū oīb⁹ ſuis cōpoſitis. Hic nota ꝙ ambro.ſuꝑ lucaȝ
dic̄. Sȝ nec maria mioꝛ q̄ȝ matrē xp̄i decebat fugiētib⁹
apl'is ante crucē ſtabat.et pijs ſpectabat ocul' filij vul-
nera. Que ſpectabat nō pignoris mortē ſ mūdi ſalu-
tē.aut fortaſſe.qꝛ cognouerat ꝑ filij mortē mūdi redē
ptiōem.aule regalis putabat ſe et ſua morte publica
numerū additurā. Sed ih̄s n̄ egebat adiutorio ad ho
minū redēptiōeȝ.qꝛ dixit. Factus ſū ſine adiutorio in-
ter mortuos liber. Suſcepit q̇dē matris effectuȝ.ſȝ nō
q̄ſiuit hoīs auxiliū. Habem⁹ igit' pietat῾ mg̃rm.doc̄ȝ
lectio quid maternus debeat affectus imitari.quid ſe
qui reuerētia filioꝝ.vt ille ſe offerāt in filioꝝ ꝑiculis.il
lis amplius ſolitudo materna.q̄ſ ſue mortiſ meſticia ſit
dolori. Myſticū tn̄ ē ꝙ ꝯmēdat' ioanni int' ceteros in-
nioꝛi qđ nō ocioſis aurib⁹ debem⁹ accipe. Periculoſa
em̄ ē mulierib⁹ copula adoleſcētis.ꝛ ſpēs iuuētutis.vi
de in maria. Nō ē aūt hic obliuioni tradēdū ꝙ ſic̄ dic̄
frater thomas aliud ē de eo q̄ ē adhuc in ſeculo ꝯſtitu
tus.et aliud de eo qui eſt iā in religiōe ꝓfeſſus. Ille.n.
qui ē in ſeculo ꝯſtitutus ſi hȝ parētes q̄ ſine ip̄o ſuſten
tari nō p̄nt.nō debet eis relictis religionē intrare.quia
trāſgrederetur ꝑceptū dn̄i de honoratione parētum
q̄uis dicāt q̇dā oppoſitū.ſ.ꝙ in hoc caſu licite poſſet
eos deſerere.eoꝝ curā deo cōmittēs. Sȝ ſi q̇s recte cō
ſideret hoc eēt tentare deū.cū habens ex humano cōſi
lio q̇d ageret ꝑiculo parentes exponeret ſub ſpe diui-
ni auxilij. Si v̄o ſine eo parētes vitā trāſigē poſſēt.lici
tu eēt ei deſertis parentib⁹ religionē intrare.qꝛ filij nō
tenentur ad ſuſtētatiōem parētū niſi cā neceſſitat῾.vn̄
Luce.ix.dr̄.ꝙ dn̄s dicēti ſibi.ꝑmitte mihi ꝑmū ire et
ſepelire patrē meū.reſpōdit. Sine vt mortui ſepeliāt
mortuos ſuos.tu aūt vade et annūcia regnū dei. Qđ
v̄bū tractās cyrillus dicit ꝙ diſcipulus ille non petijt

ꝙ patrē ſuū iam defunctū ſepeliret.ſ adhuc viuenteȝ
in ſenectute ſuſtentaret quouſq̄ȝ eū ſepeliret.qđ dn̄s
nō cōceſſit.quia erant alij qui eius curā habere pote-
rant linea parentale ad h̄ faciēdū aſtricti. Ille v̄o q̄ ē
iam in religione profeſſus.reputatur iam quaſi moꝛ-
tuus mūdo. Unde nō debet occaſione ſuſtentationis
parētū exire clauſtrū in quo ipſe xp̄c ſepelit'.et ſe iterū
ſecularibus negocijs implicare tenetur.tamē ſalua ſui
ꝑlati obedientia et ſue religionis ſtatutis pium ſtudi-
um adhibere. qualiter eius parentibus ſubueniatur.
vide in dulia.

Hora re. cū h.eſt dieꝝ.et ē hora re.ſpaciū in quo me-
dietas alicuius ſigni oritur in oriente.et medietas alte
rius occidit in occidente. Item h̄ ora re.ſine h.ē regio
nū vl' finiū vel veſtiū.cum enim regionē vl' finē vl' ex-
tremitatē veſtimētorū deſignare volumus per hoc no
men ſcribendū eſt ſine h. Item q̄nq̄ȝ ē pluralis nume-
ri de os oris ora. Unde v̄ſus. Oras mūdus habet nox
horas et clamis oras. Aſpiras horā vbi tempus ſigni-
ficabit.

Horiſper cis.in horuſper vide.

Horiſon tis.media ſpera apparēs ſuꝑ terrā.

Horno aduer.tp̄is.i.h̄ anno.et componit' ab h̄ ꝛ an-
nus. Unde hornus na num.a hornotinus na nū.pn̄l.
coꝛ.in eodem ſenſu.i. huius anni. Deſignat tamē q̄n-
q̄ȝ tp̄s indeterminate.

Hornotinus na nū.in horno exponit'.

Hornus ni.in horno exponit'.

Horologic⁹ ca cū.pn̄l.coꝛ.q̇ in horologio colligit ho
ras.vel qđ ꝑtinet ad horologiū. Et deriuatur ab ho
rologiū logij.

Horologiū. Hora ꝑ tp̄e ꝯponit' cū lego gis.ꝛ dicit'
horologiū gij.vbi hore legūt'.i.colligūt'.vl' ītelligūt'
vl' componitur a logos quod eſt ſermo vel ratio.quia
ibi ſermo habetur.vel ratio de horis colligēdis.

Horoſcopus pi.maſ.ge.i.horarum inſpectoꝛ.ꝛ com
ponit' ab hora ꝛ copos qđ ē laboꝛ vl' intentio q̄ſi in co
gnitione horaruȝ intēdens vel laborans vel componi-
tur ab hora et ſcopin. qđ eſt ſpeculari. quia per ho-
ras natiuitates hoīm ſpeculant' diſſimili et diuerſo fa
to. Vn̄ hoc horoſcopiū pij.i.horarum ſpeculatoꝛ.et
coꝛ.pn̄l.horoſcopus.

Horreo res.rui.i.horrorem habere.timere.vel treme
re. Proprie quidem ille horret qui tremit.et cui⁹ pi-
li rigeſcūt id eſt ſurriguntur propter frigus. vel pro-
pter timorem.ſicut in nocte cum homo vadit ſolus.et
hinc hic horroꝛ horroris horrori.et hic et hec horribi
lis et hoc le.id eſt abominabilis. Et comparatur hoꝛ-
ribilis lioꝛ.ſimus. Unde horribiliter lius.ſime. aduer.
et hec horribilitas tatis. Item ab horreo horrid⁹ da.
dū.i.terribilis abominabilis.frigoroſus.tremens.ꝛ cō
paratur horridus dioꝛ.ſimus. Unde horride dius.
ſime.aduerbiū. Et hec horriditas tatis. Horreo ꝯpo
nitur cū facio et dicitur horrefacio cis.i. terrefacere.
Item horreo ꝯponitur abhorreo res rui.i.timere.ab-
ominare. Itē exhorreo res. Inhorreo res. Perhorreo
res.et hinc incho. Horreſco.abhorreſco.exhorreſco
Inhorreſco.et perhorreſco. Horreo et eius cōpoſita
ſunt neutra.et ſignant paſſionē extrinſecus natā et cō
ſtruūtur q̄nq̄ȝ cū actis quādoq̄ȝ ſine accuſatiuis. cum
ponuntur ꝓ timere. Et ſcias ꝙ horreo facit ꝑteritūȝ
in rui.eo mutato in vi.diuiſas.et caret ſuꝑ. ſ̄m vſum
deberet tn̄ facere horritū eo mutato in i.breueȝ ꝛ ad-
dita tū vt vult p̄ſ.

Horridul⁹ la.lū.di.aliq̄ntulū horridus. et coꝛ.du.

Horridus da dū.pn̄l.coꝛ.in horreo res.ē.

Horrifico.horreo cōponit' cū facio et dicitur horri-
facio cis.et horrifico cas.i.terrefacere. Vn̄ horrificus
ca.cū.pn̄l.coꝛ.

Horripilatio eſt q̄n pili capitis ꝑ horrore erigātur.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Hortor taris tatus ſum .i. ſuadere ꝯfortare inſtigare vł iſtigari. vñ ħ hortator toris. ⁊ hic hortatorius ria. riū. et hec hortatio onis. et hic hortatꝰ tus tui. et hoc hortamē minis. et hoc hortatoriū id eſt palmatoriū vel locus vbi fiunt hortamina. Hortor cōponitur Adhortor taris. Abhortor taris. Cohortor taris .i. ſimꝉ hortari. dehortor taris .i. diſuadere vel valde hortari Unde dehortatorius ria riū. ⁊ hoc dehortamē minis. Exhortor taris id eſt valde hortari. vñ ħ exhortator et hec exhortatio et exhortatorius ria rium. Hortor cū ſuis ꝯpo. ē cōmune.

Hortula le. dimi. ꝑua tꝑis hora et cor. ru.

Horus ri. ab hora ꝓ tꝑe dr̄ hic horꝰ ri .i. apollo qui ꝑmus horas adinuenit.

Horuſpex cis. Hora cōpo. cū ſpecio vł inſpicio ⁊ dr̄ hic horuſpex cis. vel horiſpex cis. ille qui inſpicit horas et hic horuſpicus ci .i. horarū inſpector. qui etiaʒ horoſcopus dr̄.

Horuſpicus in horuſpex vide. et cor. ſpi.

Hoſpes. Hoſtiū cōponitur cum peto et dicitur ħ et hec hoſpes pitis. qui recipit et qui recipitur. quaſi hoſtites. id ē hoſtiū petēs. quaſi hoſtio pedē inferat. Antiquitus em̄ hoſpites qui recipiebant et qui recipiebātur veniebant ad hoſtiū. et ponebāt pedē in eo et pactū firmabāt ꝙ vnus nō deciperet aliū. Uñ q̇ recipit et qui recipitur hoſpes dicitur. Uterqꝫ em̄ ponendo pedē in hoſtio amicitie pactum firmabat. Unde quidam. Eſt qui ſuſcipitur. et qui me ſuſcipit hoſpes. ꝙ autem dicitur hoſpes quaſi hoſtiū petens etymo. eſt. Unde facilis benignus aptus et qui aduentum amicorum non ſubterfugit. ſed eis ad hoſtium ſe libenter exponit. hoſpitalis hō dicitur. et ē communis ge. hoſpes tā in ſingulari q̄ʒ in plurali. Sed hec hoſpita huius hoſpite. in ſingulari eſt. fe. ge. et in pł̄ali neu. ſicut ⁊ ſoſpita.

Hoſpitiariꝰ. ab hoſpitiū dr̄ hoſpitiariꝰ rij. ⁊ ħ hoſpitiaria rie. cuſtos hoſpitij.

Hoſpitiolū li. dimi. ꝑuū. hoſpitiū.

Hoſpiciū ab hoſpes dr̄ ħ hoſpiciū tij. vbi q̇s ad tꝑs hoſpitari iure inhabitat. et inde trāſiens migrat. Hoſpiciū ꝓ ſcolariū ē. ħ domꝰ ē burgēſ q̇ eā locat.

Hoſpita. ab hoſpes dr̄ hec hoſpita te. et hoſpitatus ta tū. qđ cōpo. Inhoſpita et inhoſpitatus ta tū .i. non hoſpitatus. ſed de iſtis duobꝫ nominibꝫ nō inuenitur niſi illa terminatio que ē in a. in quocūqꝫ caſu ſit. et in vtroqꝫ nūero. Inuenitur ḡ ntūs vtūs et ablatiuꝰ ſingularis fe. ge. et ntūs et actūs et vtūs plurales in neu. ge. ſ. hoſpita et inhoſpita ſm hug. Alij ꝟo dicūt cū q̇bus ego. ꝙ hoſpita te. eſt fe. ge. in ſingulari nūero. ſed in pł̄ali ē neu. habens tm̄ ntūm actūm et vtūm. ⁊ ſic eſt etheroclitum. Unde pluraliter. ntō hec hoſpita. accuſatiuo hec hoſpita. vtō o hoſpita.

Hoſpitabilis. ab hoſpitor taris dr̄ hic et ħ hoſpitabilis et ħ le. pnł. cor. qui libēter hoſpitatur. vł q̇ ē dignꝰ vt recipiatur in hoſpiciū. et ꝯpo. Inhoſpitabilis. id ē nō hoſpitabilis.

Hoſpitalarius in hoſpitalꝭ vide.

Hoſpitalis. ab hoſpes dr̄ ħ et ħ hoſpitalꝭ ⁊ ħ le. pnł. ꝓdu. q̇ benignꝰ et ꝓnus ē ad hoſpitādū. et compo. ħ et ħ inhoſpitalis et ħ le. De hoc etiam vide in hoſpes Itē ab hoſpes dicitur ħ hoſpitale lis. vbi ꝑegrini recipiuntur in hoſpitio. Unde ħ hoſpitalarius rij. cuſtos hoſpitalis vł q̇ ē de hoſpitali. et ħ hoſpitalaria rie. ꝓ femina in eodem ſenſu.

Hoſpitor. ab hoſpes dicitꝛ hoſpitor taris tatus ſum. Hoſpitor autē ſi attribuatur recipiēti ſenſus ē. ego hoſpitor te. id ē in hoſpiciū te recipio. Si autē attribuatur ei qui recipitur ſenſus eſt. Hoſpitor tecuʒ. id ē in hoſpitio tuo tecum maneo vel in alio. Si autem attribuatur ei qui recipitur et conſtruatur cum actio ſenſus eſt. Hoſpitor te. id ē in hoſpicium te recipio. Unde olim erat cōmune. ⁊ ꝯſtruebatur ſic. Ego hoſpitor te. et ego hoſpitor a te. qđ ꝯpetētiꝰ ē. ſ. vt dicatꝛ eē cōmūe. et ꝯſtruatꝛ ad modū cōis ꝟbi ſm hug. Communitꝛ tñ dicūt ꝙ ē depones.

Hoſtia ab hoſtis dr̄ ħ hoſtia ſtie. hoſtie aūt erāt ſacrificia que fiebāt anteqꝫ ꝓgerent ad hoſtes q̄ſi ꝓ hoſtibus deuincēdis facta. Sʒ victime erāt ſacrificia que poſt victoriā victis hoſtibꝫ imolabātꝛ. et erāt victime maiora ſacrificia q̄ hoſtie. Uñ ꝟſus. Uictima ꝓ victis datꝛ. hoſtia ꝓ ſupandis.

Hoſtiarius. ab hoſtiū dr̄ ħ hoſtiatō .i. ianitor. q̇ ⁊ hoſtiarius dr̄. q꞉ cuſtodit hoſtiuʒ. et inde hoſtiariꝰ dr̄ in eccleſia ab officio. q꞉ p̄ſit hoſtijs tēpli. Ipe. n. tenens clauē oia intus et exterius cuſtodit. inter bonos ⁊ malos habēs iudiciū. fideles recipit. et infideles reſpuit. ⁊ ħ hoſtiaria rie. q̄ cuſtodit hoſtiū. et hoſtiariꝰ ria. rium. qđ ꝑtinet ad hoſtiū. vide in ordo.

Hoſtiatim adū. ab hoſtio dictū .i. ꝑ hoſtia q̄ſi de hoſtio ad hoſtiū.

Hoſticapa. Hoſtis cōpo. cū capio vł cedo. vł ſcindo et dr̄ ħ et ħ hoſticapa pe. vł hoſtiſcinda de. vł hoſtiſcida de. q̇ vł que capit vł ſcindit hoſtē. et cor. pnł. hoſticapa.

Hoſtiſcida de. pnł. ꝓdu. cō. ge. q̇ vł q̄ cedit hoſtē. et ꝯpo. ab hoſtis ⁊ cedo dis. cecidi.

Hoſticus ca cū .i. hoſtilis. ab hoſtis deriuatꝛ ⁊ cor. ſti. Unde in aurora dicitur. Hoſtica ſunt eius colla ſubacta manu.

Hoſtilis. ab hoſtis dr̄ hic et ħ hoſtilis et ħ le. qđ ꝑtinet ad hoſtē. et ꝓdu. pnł. Et inde hoſtilitꝛ adū. et hec hoſtilitas tatis .i. inimicitia.

Hoſtilo las. exponitꝛ in vſtilo las.

Hoſtimētū ab hoſtio is. dr̄ ħ hoſtimētū ti .i. eq̄mētuʒ eq̄litas. vł illud cōtra qđ pōdꝰ exeq̄tur in libra.

Hoſtio ſtis ſtiui ſtire ſtitū .i. eq̄re et cōpo. cū ab et dr̄ abhoſtio ſtis. Itē cuʒ cō et dr̄ cohoſtio ſtis. abiecta n. Itē cū ꝑ et dr̄ ꝑhoſtio. Et ē actiuū cū oibꝫ ſuis ꝯpo.

Hoſtiolū li. di. ꝑuū hoſtiū pnł. cor.

Hoſtis ab hoſtio ſtis. et dr̄ hic et ħ hoſtis. q꞉ eq̄ frōte eat ad bellū. Proprie quidē hoſtes dicuntꝛ q̇ eq̄les ſūt ⁊ equaliter ſibinuicē debēt. quaſi qui nihil ſibi debent. nec vnus magis tenetꝛ alteri q̄ʒ ecōtrario. Unde hoſtes ꝓprie nō poſſunt eē xp̄iani inter ſe nec hoſtile prelium inter eos quia chriſtiani ſꝑ debēt ſibinuiceʒ aliq̇d ſaltē cā xp̄ianitatꝭ. ħ xp̄iani et ſaraceni ꝓprie dicūtꝛ hoſtes. q꞉ nihil ſibinuicē debēt. Si. n. viliſſimꝰ ſaracenꝰ caperet regē frācie tātū deberēt illi quātū rex frācie deberet illi ſi eū capet. Uel hoſtes dicūtꝛ ab hoſtiādo .i. equādo moenia victoꝝ. Solēt em̄ hoſtes victores moenia victorū hoſtiū adequare .i. cuʒ terra equa facere .i. deſtruere ⁊ deijcere ꝑ terrā.

Hoſtiū ab hoſtis dr̄ hoc hoſtium ſtij. quia hoſtē arceat. ibi. n. aduerſarijs nos obijcimus. Hinc etiaʒ hoſtia fluuioꝝ dicūtur exitus in mare ſcilicʒ loca vbi intrat mare. quia hoſtibus illuc ſolemꝰ occurrere ⁊ nos eis ibi opponere. Uel dicuntur loca illa hoſtia. quia ꝑ loca illa tāqꝫ per hoſtia in domū intrāt flumina mare vel res exportantꝛ vel importantur per loca illa tanqꝫ per hoſtia. vel quia homines per loca illa tanqꝫ ꝑ hoſtia egrediuntur et ingrediuntur fluuiū vel terrā ſuā quaſi domuʒ. ꝙ aūt dr̄ hoſtiū quaſi oſtendēs aliquid interiꝰ. vł q̄ſi obſtās itrātibꝫ .i. intrare volētibꝫ. etymo. eſt vide in ianua.

Hoſtiorium. ab hoſtio hoſtis dicitur hoc hoſtioriuʒ rij. lignuʒ cum quo modius vel ſextarius adequatur. illud videlicet lignum quod ducitur ſuper menſuraʒ. vt ſi quid ibi ſuꝑfluuʒ eſt amoueatur et ſi quid deeſt ſuppleatur.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

De litera

H ante V

Huiuſcemodi ē oīs ge. et indecli. ab huiꝰ ⁊ modi ⁊ interponitur ce. ſyllabica adiectio. et deſignat iſte gtūs modi q̄litatē. vt huiuſcemodi. i. talis.

Humano nas. in humanꝰ exponit᷑.

Humanꝰ ab hō dr̄ humanꝰ na nū. qḋ hꝫ humanitatē vl̄ qḋ ꝑtinet ad humanitatē. Itē humanꝰ. benignus. māſuetus miſericors. q᷑ circa hoīes habeat amorē. et miſeratiōis affectū. et ſᷣm hāc ſignificatiōeꝫ ꝯpat᷑ humanꝰ nior ſimꝰ. vn̄ humane vl̄ humanit᷑ niꝰ. ſime. adū. et humanitas tatꝭ. et humanitus adū. Et differūt humane et humanitꝰ ſic̄ diuine ⁊ diuinitꝰ. Nā diuinitꝰ ⁊ humanitꝰ. ſignant a deis ⁊ hoīb. ꝭ diuine ⁊ hūane ad ſilitudinē deoꝝ vl̄ hoīm. Si eniꝫ dicas. Gabriel miſſꝰ ē diuinitꝰ. idē eſt ac ſi dicat᷑. Gabriel miſſus ē a deo. et iſtud factū ē hūanitꝰ. i. ab hoīb. Si ꝟo dicas. Gabriel locutꝰ ē diuine vl̄ hūane. i. ad ſimilitudinē deoꝝ vel hoīm ſiue diuino more vl̄ humano. Et hūane. i. manſuete. ⁊ humanit᷑ idē ē qḋ hūane. Hūanꝰ ꝯpo. cū in ⁊ dr̄ inhumanꝰ na nū. i. nō hūanꝰ. ſ. effrenis. efferus ⁊ crudelis. et imiſericors. et cōpat᷑. Vn̄ ꝭ inhūanitas tatis. i. feritas. crudelitas. impietas. Itē inhūanꝰ pt̄ dici ſtudens totꝰ deditꝰ ſtudio. q̄ raro cōuerſat᷑ cū hoīb. ⁊ ſimilit᷑ cōpat᷑ inhūanꝰ nior. ſimꝰ. vn̄ hora. Surge ⁊ inhūane ſeniū depone camene. Itē ab hūanꝰ ꝭ hūanitas tatꝭ. a gtō hūani addita tas. Et dr̄ hūanitas ꝓprietas q̄ q̄s dr̄ hō. et hūanitas. i. māſuetudo. miſcdia. q̄dā affectio q̄ nos inuicē intuemur. Itē ab hūanꝰ dr̄ hūano nas. et ē hūanare hūanitatē induere. Vn̄ hūanat᷑ꝰ. ta. tū. vn̄ ieſus xp̄c ē hūanatus. i. hūanitate indutus. hūana natura veſtitus. et hinc hec hūanatio onis. hūanitatis ſuſceptio. indutō. et ꝓducit ꝑmā hūanꝰ cū ſuis deriuatiuis. vt hūano nas. hūanitꝰ humaniter. vn̄ hora. Humano capiti ceruicē pictor eq̄nā. Iungere ſi velit varijs inducere plumas.

Humatꝰ in humo mas. vide.

Humectatꝰ in humectꝰ vide.

Humectꝰ ab humor moris. vl̄ ab humeo mes. dr̄ humectꝰ ta tū. i. humidꝰ. et ꝯpat᷑ humectior ſimus. vnde humecte ctius. ſime. adū. ⁊ humecto tas. i. madefacere vn̄ ꝭ humectatio onis. et ꝭ humectamē mis. ⁊ humectatꝰ ta tū. vn̄ humectatiꝫ adū. ſic ab humectꝰ humectim. et ē actiuū humecto tas.

Humeo ab humꝰ dr̄ humeo mes. mui. i. madefieri vn̄ humeſco ſcis icho. et ꝓdu. ꝑmā humeo. ꝭ humo mas. eā cor. vn̄ ꝟſus. Corpa nullꝰ humet vbi t̄ra liq̄ꝺ humet.

Humeralis. ab humerꝰ dr̄ ꝭ ⁊ ꝭ humeralis ⁊ ꝭ le. qḋ ꝑtinet ad humerū. et ꝭ humerale lis. dr̄ q̄ddā palliuꝫ. qḋ ⁊ ſuphūerale dr̄. Eccli. xlv. Et humerale poſuit cū ephot.

Humerillus ab humerus dr̄ humerillꝰ li. q̄ extremitas aris infigit᷑.

Humerus ab armꝰ dr̄ hic humerꝰ ri. q̄ſi armerꝰ vt eſſet diſtinctio hoīm q̄ꝛ ſunt humeri ad aīalia q̄drupedia q̄ꝛ ſūt armi. vn̄ humeroſus ſa ſū. i. fortꝭ ⁊ magnos habēs humeros.

Humidꝰ ab humeo vl̄ humor dr̄ humidꝰ da dū. qḋ exteriꝰ hꝫ humorē. ꝭ vuidū qḋ interiꝰ hꝫ humorē. ⁊ cōpat᷑ humidꝰ dior ſimꝰ. vn̄ humide dius ſime. adū. ⁊ ꝭ humiditas tatꝭ. ⁊ humido das. i. humidū facere. madefacere. Et ē actiuū et ꝓdu. etiā hu.

Humilis ab humꝰ dr̄ ꝭ ⁊ ꝭ humil᷑ ⁊ ꝭ le. q̄ſi humo acclinis. et ē etymol᷑. et cōpat᷑. humilis lior. limus. Dan. iiij. Humillimū hominū et ſcribit᷑ ꝑ duo l. ſuꝑlatiuus licet humilis ſcribat᷑ ꝑ vnū l. Format᷑. n. ab humilis. remota is. et addita limꝰ. vt humilis humillimꝰ. Et ſūt q̄nqꝫ ſuꝑlatiua q̄ deſinūt in limꝰ cū ſuis cōpo. et cōtinent᷑ ſimplicia in ꝭ ꝟſu. In limꝰ q̄nqꝫ dat fagꝰ cetera linq̄. et a dtio humili addita tas. fit ꝭ hūilitas. Itē ab humilis dr̄ humilio lias. aui. are. ꝟbū actiuū et cor. penul. humilis et humilio lias. ¶ Et ſcias ꝙ vt dic̄ glo. ſuꝑ Math. c. iij. Uera ē humilitas quā ſequit᷑ comes obedientia. et Grego. dic̄ in moral᷑. xxvj. Ille vere eſt hūilis q̄ nō defenſor ē cū arguit᷑ ī malis. et ſūt tres gradus humilitatis. Primꝰ g̃dus ē ſe ſubdere maiori. et ſe nō ꝑferre eq̄li et ꝭ humilitas dr̄ ſufficiēs. et ē neceſſaria cuilibet iuſto. Secūdus gradus ē ſubdere ſe eq̄li nec ſe ꝑferre minori. et ꝭ humilitas dr̄ abūdās. Tercius gradus ē ſubdere ſe minori in q̄ gradu ē om̄is iuſticia. et hec humilitas dr̄ ſuꝑabūdās. Inuenit᷑ aūt humilitas bona ⁊ mala. Bona exaltat. mala deijcit. Qḋ dn̄s in euāgelio luce. xviij. patēter et cōpendioſe deſignat dicēs. Oīs q̄ ſe exaltat hūiliabitur. ⁊ qui ſe humiliat exaltabit᷑. qḋ exponēs Beda dic̄ ꝙ q᷑ ſimpl̄r non ait. Qui ſe exaltat humiliabit᷑ et q̄ ſe humiliat exaltabitur. ꝭ cū additamēto. Omnis q̄ ſe exaltat humiliabitur. dicēdū ē. q᷑ varijs modis hoīes in hoc ſeculo et in futuro exaltant᷑ et humiliant᷑. Alij ꝭ et in futuro exaltantur ſicut rex dauid et Iob. et ezechias et ioſias. et ceteri tales q̄ glorioſi in ꝭ ſeculo fuerūt. ⁊ glorioſiores ſūt in futuro. Alij ꝭ et in futuro humiliant᷑ ſicut ſuꝑbi paupes. vel certe illi qui in hoc ſeculo de peccatis vindictā recipiūt. et in futuro ad penā ꝑpetuā trāſeūt q̄lis fuit herodes. anthiochus nabuchodonoſor. et pylatus. et multi tales. de q̄b ſcriptū ē. Duplici cōtritione ꝯtere eos dn̄e. Nōnulli hic exaltāt᷑. ꝭ in futuro humiliant᷑ ſicut ſunt ſuꝑbi diuites. q̄ iuxta ſcripture vocē ducūt in bonis dies ſuos. et in pūcto ad inferna deſcēdūt. Alij aūt hic humiliant᷑. et in futuro exaltant᷑. ſicut ſūt ſancti paupes. et illi ꝑcipue qui ꝓpter deū oīa ſua relinquētes ſemetipſos ſpōtanea pauꝑtate humiliāt. vt in futuro a dn̄o exaltari merеant᷑. et Bernhardus dic̄ in. xxxiiij. ſmone. Quāti humiliant᷑ q̄ humiles nō ſūt alij cū rancore humiliantur. alij paciēter alij et libenter. Primi rei ſunt. ſequentes innoxij. vltimi iuſti. Qui aūt pōt dicere bonuꝫ mihi. quia humiliaſti me. is vere humilis ē. Nō pōt ꝭ dicere q̄ inuitus tolerat. minus q̄ murmurat. Eſt aūt humilis. qui humiliationē ꝯuertit in humilitatē. et ipē ē q̄ dicit deo. Bonū mihi quia humiliaſti me. Itē dicit Gregorꝰ in q̄rta dominica de aduētu. Mirāda actio cum elatio nō eleuat ꝭ grauat. Qui. n. ſine humilitate ꝟtutes ꝯgregat q̄ſi qui in vētū puluerē portat. et vn̄ aliquid ferre cernitur. inde deterius cecat᷑. In cunctis g̃. que agitis fratres mei radicē boni opis humilitateꝫ tenete. Nec q̄b iā ſuꝑiores. ꝭ q̄bus ad huc inferiores eſtis aſpicite vt dū melioꝝ vob exempla ꝓponitis ad maiora ſemper aſcendere ex humilitate valeatis.

Humo mas. aui are. dr̄ ab humus. Et eſt humare in terra ponere humo tegere. i. ſepelire. Unde humatus ta tum. terra tectus et ſepultus. et componitur Inhumatus ta tum. id eſt inſepultus. Et humatim aduer. id eſt ſepultim. vel viliter et abiecte. et cor. hu. humo mas. ꝭ humeo eā ꝓdu.

Humor. ab humeo es. dr̄ humor oris. Unde humoroſus ſa ſum. i. humore plenꝰ. et ꝯpat᷑ humoroſus ſior. ſimus. Vn̄ humoroſe ſiꝰ. ſime. adū. et ꝭ humoroſitas tatis. ⁊ ꝓdu. ꝑmā. humor nomē. Sꝫ humor marꝭ. paſſiuū de humo as. eā cor. Vn̄ q̄daꝫ Me terret ꝙ humor nō terret ꝙ ſonat humor.

Humꝰ mi. fe. ge. i. terra et ꝓprie humida et īferior. Et nota ꝙ humꝰ eſt quaſi ꝓpriuꝫ nomē terre. vn̄ et caret ꝑlalitate. Et reſpōdet᷑ ad aduerbia interrogatiua ad modū ꝓprioꝝ noīm ſine ꝑpoſitiōe ſicut domꝰ domi. et militia milicie. ⁊ deriuat᷑ a mus greco qḋ dr̄ terra et deriuatio ſumat᷑ ab vltīa ſyllaba. et cor. hu. Vn̄ ouidius epi. Luxuriat frigido ſanguine pinguis humus

Hus t̄ra eſt in finib ydumee. ⁊ interꝑtatur feſtinās vl̄ cōſiliator. vide in tellus.